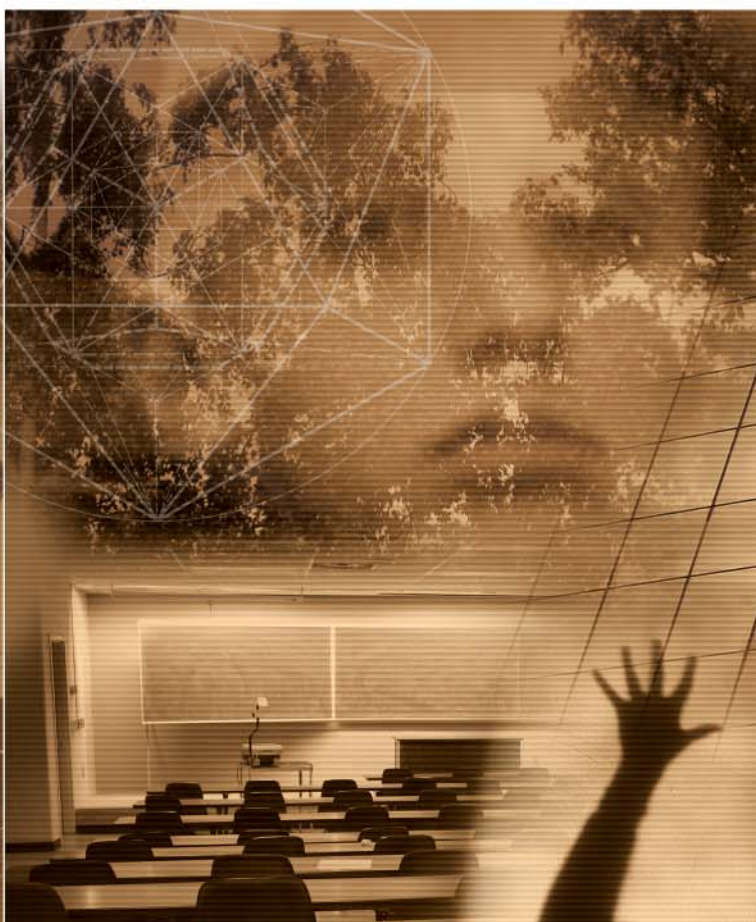

VIII. évfolyam 4. szám
2007. április 10.

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
hallgatóinak és
közalkalmazottainak lapja

→ Új Oktatási és Kutatási Központ

→ Homályos jövőkép - rezidensek

Sistergő idők

Tartalomból

Oktatás és kutatás egy helyen

Végre elindult az építkezés, amelynek keretében Oktatási és Kutatási Központot épített az Általános Orvostudományi Kar. A beruházás célja az oktatás európai uniós szabványoknak megfelelő színvonalának biztosítása, a kutatók munkájának támogatása és mindezekon kívül a gazdaságosabb üzemeltetés. Március 28-án lerakták az épület alapkövét.

Rezidensképzés kérdőjelekkel

A magyarországi orvostanhallgatókat képviselő négy hallgatói önkormányzat március 7-én este „Az együttműködésért, hogy itthon gyógyíthassunk” címmel egyeztetői tanácskozásra hívta a hallgatókat a NET Dísztermébe. A fórum témája a rezidensképzés jövője volt, célja pedig az, hogy párbeszédet indítson a szakorvosképzés jövőjéről és lehetőségeket biztosítson az érintetteknek a közös megoldási javaslatok kidolgozására. A fórumon elhangzottak összefoglalását olvashatják.

Új generációk útnak indítása

„Szeretek fiatalokkal együtt dolgozni, ez örömet okoz. Fontos, hogy az útmutatás, ismeretátadás közben a hallgatók megőrizhessék önállóságukat. Kezdetben együtt kísérletezünk, később már csak figyelem őket, segítik is, de önállóan kell dolgozniuk. És ezt nagy kedvvel teszik – mondja **Kékési Violetta** egyetemi docens, aki a Semmelweis Egyetem 2006-os Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő kítüntetését kapta.

Pszichonefrológia Munkacsoport – a sikeres csapat

A vesebetegek ellátása igen magas szakmai felkészültséget és technikai felszereltséget igényel, melyek mellett sokszor nem jut elég idő, energia a betegek gondjainak, lelki problémáinak megismerésére, s ilyen irányú gondozására. Aki találkozik már krónikus vesebeteggel, láthatta, hogy mindennapi életük mennyire eltér a számunkra természetestől. Gyakran teljesen váratlanul éri őket a hír, hogy életük végéig vesepótló kezelésre szorulnak. Ehhez kell igazítani időbeosztásukat, és számos életmódbeli megkorlátozást írnak elő számukra.

Nature Signaling Gateway: A hét legforróbb cikke

Szemléletváltás az immunológiában

Mócsai Attila, egyetemünk Élettani Intézetének adjunktusa és munkatársai a San Franciscó-i University of California-val közösen jelentették meg együttműködésük eredményeit tavaly decemberben a legrangosabb immunológiai tudományos folyóiratban, a Nature Immunologyban. A velünk született és az adaptív immunrendszer jelátviteli hasonlóságainak felismerése új szemléletet hozhat a védekező rendszer jobb megértésében. A kutatás jelentőségéről és lehetséges alkalmazásáról a felfedezővel beszélgettünk.

Kultúr

Az oldalon olvashatnak a többi közt arról, hogy gőzerővel folynak a Semmelweis Egyetemi Kulturális Napok szervezésének munkálatai. A Vers- és prózamondó versenyre, valamint a Virtuózok viadalára történő jelentkezések határideje már lejárt, mindkét megmérettetésre szép számban neveztek be. Ennek ellenére még elfogadnak utólagos jelentkezést.

Olvashatnak arról is, hogy a Semmelweis Ignác születésének évfordulójához kapcsolt rendezvénysorozat keretében 2006 júniusában egyetemünk igazgatási épületének lépcsőházában és I. emeleti folyosóján 5 domborművet avatott a két egyetem rektora, a Magyar Képzőművészeti Egyetem Szobrász Tanszékén tanuló hallgatók és doktorandusok munkáiból. A színvonalas alkotásokon felbuzdulva a 2006/2007. tanévben folytatódik a két egyetem együttműködése. Január 31-ig 16 új pályázati alkotás készült el és érkezett be a kiírásra.

Arról is olvashatnak, hogy ebben az évben milyen kerek évfordulókat ünnepelünk.

Hírek, események – röviden

Jelentős OSC jubileum

Fél évszázad alatt sok minden történhet. Olyan változások a politikai viszonyokban, melyek mélyreható társadalmi, gazdasági átrendeződést eredményeztek. Megváltozott az értékrend, a gondolkodásmód, átalakult az életvitel, s ezek a változások egyaránt hatottak az egyének életére és a szervezetek működésére. Érvényes ez az Orvosegyetem-orvos-gyógyszerész Sport Clubra (OSC) is, mely március 3-án, napra pontosan megalakulásának 50. évfordulóján tartotta ünnepi közgyűlését a Nagyváradi téri Elméleti Tömbben.

Semmelweis Egyetem újság megjelenésének ütemezése

Lapszám	Lapzártá	Várható megjelenés
6. lapszám	április 24.	május 4.
7. lapszám	május 8.	május 25.
8. lapszám	május 22.	június 8.

E lapszámunk címlapját **Romvári János** tervezte.

www.ujsg.sote.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja

A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi-, Egészségtudományi-, Fogorvostudományi-, Gyógyszerésztudományi-, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik kéthetente – ISSN 1586-6904

A szerkesztőbizottság elnöke és felelős kiadó: **Dr. Donáth Tibor** professzor (Anatómiai-, Szövet- és Fejlődéstan Intézet, 1094 Bp., Tüzlőtő u. 58.) e-mail: donath@ana.sote.hu, telefon: **215-6920/3645**

Felelős szerkesztő: **Tolnai Kata** – telefon: **06-20-825-9747**, e-mail: **ujsg@bkt.sote.hu**
Szerkesztőség: 1085 Bp., Rökk Szilárd u. 13., telefon/fax: 267-61-66 (üzenetregisztrációval)

A szerkesztőbizottság tagjai: **dr. Voszka István** (AOK) T.: 4063, **Plichta Anikó** (EFK) T.: 486-5910, **dr. Donáth Tibor** (FOK) T.: 3645, **Bubenjak Máté** (GYOK) T.: 3073, **Végh László** (TF) T.: 487-9215, **Kún Éva** T.: 06-30-269-6302, **Márton Emőke** (DI) T.: 5286, **dr. Szabóné Balogh Clarissa** (KK) T.: 5263, **Kaszap Balázs** T.: 3922, **dr. Jákó Kinga** (SMIF) T.: 5247, **Kormos Andrea** (GFI) T.: 5247

Tördelés és web: **Szeberényi Ferenc** – Nyomdai munka: **Bodon Attila**
Full text internetes változat: <http://www.ujsg.sote.hu>, felelős: **dr. Altdorfer Károly**

Fényben árnyék

„Életem árnyéka, feleségem” – olvasom egy novellában a minap. Gondolkodóba ejt, hiszen az orvos-író szerző remek novellájában pozitív jelentéstartalmú metaforának szánta. Ő és felesége elválaszthatatlanságát fejezve ki. S amikor szóvá teszem neki, türelmes derűvel hallgatja rosszallásomat. Bennem sokkal inkább negatív jelentésárnyalatok kezdtek kibomlani. Az árnyék nem csak hogy anyagtalan, de sötét is, és nem saját úton jár, hanem léte másától függ: a fénytől és attól az anyagszerű dologtól, amiről vetül. Az árnyék nem szubsztancia, hanem hiány, a fény hiánya. Még akkor is, ha léte a fénytől függ. Fény nélkül nincs árnyék, de vajon fordítva is igaz? Árnyék és fény nem ugyanannak a létezőnek két, akár ellentétes oldala, hanem a fény és az árnyvető helyzetétől függ.

A tanévnyitó ünnepségekre seregülő hallgatószám zsongásában vidám fényt szoktam érezni. A napos oldal csillogását árasztva, ilyenkor tobzódó öröm szökeled könnyeden. Nem így a március eleji hallgatói fórum tömegében. Fegyelmezett, kimért fehérköpenyes fiatalok, bár önfeledten beszélgetnek, mégis valami megfoghatatlan, de érezhető, súlyos sisterség szikrázik a levegőben. Mintha az ismeretlen, s eddig sejtelmes jövő kitárta volna üres zsebét, hogy kiforgathassák a keresgélő kezek: vajon mit és mennyit tartogat nekik az idő? Amolyan számvetésfele, amikor az ember virtuális mérleget készít. Az egyik serpenyőre ráteszi reményeit, vágyait, a másikba a tanulással átvirrasztott hosszú éjszakákat, lemondások kacskaringós sorát, a kötelességtudat miatt megélti elmulasztott élményeket, vagyis mindazt, amiért a jövőben várna kárpótlást. No, igen, amíg van, amíg lehet egyáltalán remélt jövő, amíg a majd nem elérhetetlen, vagy soha... De hogyan lehet túlélni a jövővesztést, annak a majdnak a lefejezését?

A spórolási kényszer rideg pajzsa mögé bűvő érveléssel szemben pedig nem lehet partner az árnyékba kényszerített hallgató.

Tolnai Kata

Márciusi ünnepünk

Szépen emlékeztek meg egyetemünk dolgozói és hallgatói az 1848-as forradalom és szabadságharc 159. évfordulójáról. Történelmünk e kiemelkedő eseményéhez méltó ünnepséget rendezett a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság március 14-én, a NET tanácstermében. Az ünnepélyes szenátusi ülést egyetemünk rektora, prof. dr. **Tulassay Tivadar** nyitotta meg és zárta, az ünnepi beszédet prof. dr. **Mészáros Judit**, az Egészségtudományi Kar főigazgatója tartotta. Kulturális műsor keretében **Petőfi Sándor** Európa csendes című versét **Molnár Emese** elsőéves ÁOK hallgató, Latinovits- és számos díj nyertese szavalta el, **Raizer György** harmadéves ÁOK hallgató pedig Kossuthnótákkal és katonadalokkal idézte meg a kort. A ünnepi megemlékezés második felében adták át a különféle elismeréseket.

■ Készülődés az ünnepség előtt

■ Raizer György

Jó tanuló – jó sportoló

A Szenátus január 25-i ülésén a 2006-2007. tanévi tanulmányi és sporteredmények alapján határozott a díjakról, melyeket prof. dr. **Fejérdy Pál** oktatási rektorhelyettes és **Kiss Kálmán**, a Testnevelési és Sportközpont igazgatója adták át a következő hallgatóknak.

Hallgatónők versenyében:

- I. helyezett: **Hámori Melinda** TF I. évf.
- II. helyezett: **Csajági Eszter** ÁOK II. évf.
- III. helyezett: **Hipeller Éva** TF V. évf.

Férfi hallgatók versenyében:

- I. helyezett: **Korcsmár Péter** ÁOK VI. évf.
- II. helyezett: **Kasper István** TF IV. évf.
- III. helyezett: **Guba Milán**, a TF IV. évf.

További díjazottak:

- IV. helyezett: **Radics Anna** TF IV. évf.
- V. helyezett: **Bauer Ágota** GYTK I. évf.
- VI. helyezett: **Kovács Andrea** TF III. évf.

Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány díjazottjai

Az alapítvány névadójának munkásságát, a kuratórium döntését dr. **Stampf György** ny. egyetemi docens, kuratóriumi titkár ismertette. A díjakat prof. dr. **Noszál Béla**, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja nyújtotta át a következőknek.

Oktató kategória:

I. díj (50 000 Ft)

■ **Kázmér Margit**, Egyetemi gyógyszerár, Gyógyszerügyi Szervezési Intézet (1 publikáció, 3 kong-

resszusi részvétel. pályaműve: A gyakorlatorientált gyógyszerészképzés megvalósítási lehetőségei.)

■ **Rácz Ákos**, Gyógyszerészi Kémiai Intézet (1998-ban végzett, 2000 óta dolgozik jelenlegi munkahelyén, 5 publikáció, 1 könyvfejezet, „Gondolatok az oktatásról és az oktató-hallgató viszonyról”)

PhD kategória:

I. díj (35 000 Ft)

■ **Bubenyák Máté**, Gyógyszerészi Kémiai Intézet (2004-től dolgozik az intézetben, előadás: Joint Meeting on Medicinal Chemistry 2005 Bécs, a Semmelweis Egyetem újság szerkesztőbizottságában kari képviselő.)

■ **Gyenge Melinda**, Gyógyszerhatástani Intézet (2004-től az intézet munkatársa, 2006-ban 1 első- és 2 társszerzős publikáció, 1 kongresszusi részvétel.)

■ **Jelinek Ivett**, Genetikai Sejt és Immunbiológia Intézet (2003-tól dolgozik az intézetben, 1 első- és 4 társszerzős publikáció, 5 nemzetközi és 2 hazai konferencia-részvétel, 6 hónapos tanulmányút Németországban.)

■ **Kóczián Kristóf** Gyógyszerészi Kémiai Intézet (2003-tól dolgozik az intézetben, 1 első- és 2 társszerzős publikáció, 8 kongresszusi részvétel, 10 hónapos tanulmányút a Leuveni Egyetemen.)

■ **Laki Mónika**, Gyógyszerészeti Intézet (2005-től dolgozik az intézetben, 1 elsőszerzős publikáció, 5

kongresszusi részvétel, „Antibiotikum tartalmú hor-dozórendszerek az ortopédiában”)

■ **Lengyel György**, MTA (1 elsőszerzős, 2 társszerzős közlemény, 1 elsőszerzős kézirat formájában, kutatása témája: Bilirubin metabolizmusát érintő indukciós és gátló típusú gyógyszerek interakciója.)

■ **Soltész Zsuzsa**, Gyógyszerhatástani Intézet (2005-től intézeti munkatárs, 1 első-, 4 társszerzős publikáció, 5 kongresszusi részvétel, portugáliai tanulmányút, kutatási eredményeit egy pályaműben foglalta össze.)

■ **Süle András**, ELTE Kolloidkémiai és Kolloidtechnikai Intézet (2004-től dolgozik az ELTE Kolloidkémiai és Kolloidtechnológiai Tanszéken, 1 elsőszerzős publikáció, 4 nemzetközi, 5 hazai kongresszusi részvétel, „Posztumán dilemmák a tudomány és a politika kapcsolatában”)

Hallgatói kategória:

I. díj (20 000 Ft)

Turiák Lilla IV. évf.
Papp Orsolya V. évf.
Neumajer Gábor V. évf.

II. díj (12 000 Ft)

Sohajda Tamás IV. évf.
Szekeres Anna IV. évf.
Polgári Zsófia V. évf.
Sinkó Bálint V. évf.
Bödör Anikó V. évf.
Pap Hanga IV. évf.
Andrási Nóra IV. évf.
Orlovits Éva IV. évf.
Dóczy Veronika V. évf.
Sáska Zsófia Éva V. évf.

III. díj (8000 Ft)

Némédi Andrea V. évf.
Bloch Anna V. évf.
Inotai András V. évf.
Zarnóczai Júlia V. évf.
Rózsa Gitta V. évf.
Szente Virág V. évf.
Takács Nóra Mónika IV. évf.
Lukácsné Fodor Enikő V. évf.
Molnár Zsuzsa V. évf.

Folytatás a 4. oldalon

Állami kitüntetések

Kimagasló, nemzetközileg is elismert tevékenységük érdeméért az alábbi személyek részesültek állami, illetve miniszteri kitüntetésben:

Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje

■ **Dr. Nász István** szaktanácsadó, professor emeritus (ÁOK Orvosi Mikrobiológiai Intézet)

Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje

■ **Dr. Fazekas Árpád** egyetemi tanár, igazgató (FOK Konzerváló Fogászati Klinika)

Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt (nem egyetemi felterjesztés!)

■ **Dr. Csibri Éva** egyetemi adjunktus (ÁOK Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika)

Batthyány-Strattmann László-díj

■ **Dr. Désaknai Márton** klinikai főorvos (ÁOK Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika)

Pro Sanitate-díj

■ **Dr. Durst János** főiskolai tanár (EFK, új nevén ETK Népegészségtani Intézet)
(Az ünnep alkalmából Kiváló Dolgozó és Rektori Dicséretben részesültek nevét későbbi lapszámunkban közöljük.)

Márciusi ünnepünk

Folytatás a 3. oldalról

Mihálkovics díjak

A Mihálkovics Alapítvány kuratóriumának döntését dr. **Donáth Tibor** professor emeritus, kuratóriumi elnök ismertette, aki a díjátadás előtt, az alapítvány statútumának szellemében röviden felidézte dr. **Mihálkovics Géza** professzor és dr. **Mihálkovics Árpád** fogorvos életútját. Az idei díjazottak:

Megosztott I. díj és érem: **Kovács Sándor** FOK II. évf.: A nervus trigeminus bemutatása az agytörzi eredéstől a végágakig, különös tekintettel a nervus mandibularis ágrendszerére

I. díj: **Molnár Gyöngyvér** ÁOK II. évf.: Az orbita topográfiája különös tekintettel a Müller-izomra

Megosztott II. díj: **Tóth Csaba** ÁOK V. évf.: A koponya (irodalmi tanulmány)

II. díj: **Lendvai Dávid** ÁOK V. évf.: Az arc felületes régiói, különös tekintettel az arteria és nervus facialis finom ágrendszerére

Megosztott III. díj: **Bodon Gergely** ÁOK V. évf.: A nyaki gerinc sebészeti szempontból fontos képleteinek bemutatása

■ **Nemeskéri Ágnes, Csillag András, Donáth Tibor, Kiss Anna (bírálok), Kovács Sándor (díjnyertes),** háttérben **Benis Szabolcs**

Fábián L. Botond, Nagy Jenő ÁOK II. évf.: Arteria suprascapularis és az a circumflexa scapulae anastomosisának bemutatása

Oklevélben részesült:

- **Molnár Dávid** ÁOK V. évf.
- **Restár László** ÁOK II. évf.
- **Szuák András** ÁOK IV. évf.

Baráti Kör ifjúsági díjai

A Semmelweis Egyetem Baráti Körének idei támogatóit dr. **Monos Emil** professor emeritus, a kör elnöke ismertette, a díjakat és az emléklapokat együtt adta át a díj kurátorral, dr. **Némethy Edit** főorvossal.

A „Dr. Balázs Dezső és Walter Julianna” pályázat nyertesei nemzetközi kongresszuson való részvételhez kaptak támogatást:

- **Dr. Szabó Dóra** egyetemi adjunktus (Orvosi Mikrobiológiai Intézet) – 100 ezer forint müncheni
- **Dr. Raffai Gábor** egyetemi tanársegéd (Humán Élettani Intézet) – 100 ezer forint pekingi
- **Dr. Holnapp Gergely** egyetemi tanársegéd – 60 ezer forint firenzei
- **Rausz Eszter Zsófia** szigorló orvos – 60 ezer forint lengyelországi (Lublin) tanulmányúttjára.

A 40. Orvostörténeti Világkongresszuson nyújtott kiváló ifjú előadói teljesítményéért:

- **Rausz Eszter Zsófia** szigorló orvos (témavezetője dr. **Sótonyi Péter** egyetemi tanár) „The roots of forensic medicine in printed publications (from antique civilisations to 18th century)” című előadásáért 30 ezer forint,
- **Virág József** szigorló orvos (témavezetője dr. **Zalatnai Attila** egyetemi docens) „The first pathological books in Europe and in Hungary” című prezentációjáért 20 ezer forint elismerésben részesült.

Rendkívüli ifjúsági támogatás

Az egyetem kollégiumainak főigazgatója, dr. **Godó Ferenc** kezdeményezésére a Baráti Kör vezetősége 20 ezer forinttal támogatja az idei Korányi Frigyes Tudományi Fórum kiváló teljesítményt nyújtó diák szereplőit.

A Testnevelési és Sportközpont igazgatója, **Kiss Kálmán** kérésére 255 ezer forintot ad egyetemi hallgatóink testnevelésének és szabadidő sportjának fejlesztésére, különös tekintettel a “floorball” bevezetésére.

Ösztöndíjak

Charles Simonyi Kutatói Ösztöndíj

Az ösztöndíjjal egyetemen vagy kutatóintézetben dolgozó, kimagasló teljesítményt nyújtó – MTA doktora, illetve az Akadémiai tv. 28.§-a alapján azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkező kutatók munkásságát támogatják. Előnyben részesítik az olyan személyekre tett javaslatokat, akik korábban nem részesültek kiemelkedő elismerésekben (pl. Kossuth vagy Széchenyi díj, akadémiai tagság, Szilárd Leó Professzori Ösztöndíj). Az immár 3 millió forintos díjat a társadalomtudomány, az élettudomány és a műszaki- és természettudományok területén adják ki.

Az intézményi ajánlások beküldésének határideje: április 16.

További információ:
http://www.mzf.hu/06_palyazatok.htm

Magyary Zoltán Posztdoktori ösztöndíj

Az ösztöndíjra pályázhatnak a 2002. január elseje után kiemelkedő eredménnyel PhD vagy a jogszabály szerint azzal egyenértékű tudományos fokozatot szerzett oktatók és kutatók, akik 2007. december 31-éig nem töltik be a 40. életévüket. Az ösztöndíjasoknak egy évig, illetve a pályázat évében külföldről hazatérőknek egy/két évig valamelyik magyarországi felsőoktatási intézményben kell kutatómunkát végezniük. Az ösztöndíj folyósítása idején egyéb rendszeres jövedelemszerző tevékenység nem folytatható. Az ösztöndíj folyósításának kezdete: 2007. szeptember 1. Az ösztöndíj összege várhatóan: 270 000 Ft/hó.

Pályázati határidő: április 30.

További információ:
http://www.mzf.hu/06_palyazatok.htm

Elismerés illeti a díjazottak vezető tanárait: dr. **Patonay Lajost** és dr. **Fejér Zsoltot**.

Apáthy István Alapítvány díjazottjai

Az alapítványt a kuratóriumi elnök, dr. **Nemeskéri Ágnes** egyetemi docens mutatta be, majd átadta a díjakat a meghirdetett pályázat nyerteseinek:

- I. díj: **Kiss Mátyás** ÁOK VI. évf.
- II. díj: **Gyurina László** és **Liktor Balázs** ÁOK IV. évf.
- III. díj: **Magdabe Gábor** ÁOK III. évf.

Oktatás és kutatás egy helyen

Végre elindult az építkezés, amelynek keretében **Oktatási és Kutatási Központot** épített az Általános Orvostudományi Kar. A beruházás célja az oktatás európai uniós szabványoknak megfelelő színvonalának biztosítása, a kutatók munkájának támogatása és mindezen kívül a gazdaságosabb üzemeltetés.

A beruházásnak köszönhetően az egy mástól távol eső Puskin és Külső Klinikai Tömb oktatási egységei egy épületbe kerülnek nem messze az anatómiai épületektől: a Tűzoltó – Vendel – Thaly Kálmán utcák által határolt területre. Az épület alapkövét március 28-án ünnepélyes keretek között helyezte el **Tulassay Tivadar**, a Semmelweis Egyetem rektora, **Manherz Károly**, az OKM minisztere, **Sokorai István**, a beruházó Arcadom Zrt. vezérigazgatója, **Karádi István**, a Semmelweis Egyetem ÁOK dékánja és **Gegessy Ferenc** polgármester.

A 27600 m² alapterületű központba költözik az Élettani Intézet, a Klinikai Kísérleti Kutató és Humán

■ **Karádi István, Sokorai István, Tulassay Tivadar és Manherz Károly**

Élettani Intézet, az Orvosi Biokémiai Intézet, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet, illetve az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiológiai Intézet.

A PPP (Public-Private Partnership, azaz a köz- és magánszféra partnersége) program keretében az építkezés idén kezdődött, és várhatóan jövő szeptemberben fejeződik be. A beruházás költsége: 6,6 milliárd Ft.

tolnai

Rezidensképzés kérdőjelekkel

A magyarországi orvostanhallgatókat képviselő négy hallgatói önkormányzat március 7-én este „Az együttműködésért, hogy itthon gyógyíthassunk” címmel egyeztetői tanácskozásra hívta a hallgatókat a NET Dísztermébe. A fórum témája a rezidensképzés jövője volt, célja pedig az, hogy párbeszédet indítson a szakorvosképzés jövőjéről és lehetőségeket biztosítson az érintetteknek a közös megoldási javaslatok kidolgozására.

Az állam 1999-ben vezette be a ma is érvényes szakvizsgarendszert. A gyakorló orvosok diploma utáni két éves szakképzésére évente összesen 8 milliárd forintot fordít a költségvetés, egy általános orvos képzése havonta 330 ezer, egy fogorvosé 360 ezer forintba kerül. Évente 1200 végzős, többségben általános orvos kerül a rendszerbe.

A rendezvény apropója az a kiszivárgott törvényjavaslat volt, mely szerint a kormány (az újabb verzió szerint) 2008-tól meg akarja szüntetni a rezidensképzés állami támogatását, a továbbiakban csak a hiányszakmákban (például: patológus, radiológus, aneszteziológus) állná a képzés költségeit. Ha ez a terv megvalósulna, a szakorvosjelölteknek a jövőben maguknak kellene fedezniük képzésük költségeit, vállalva esetleg a munka melletti tanulást vagy a kényszerű hitelfelvételt. Az anyagi terhek miatt elképzelhető, hogy csak töredékük jelentkezhetne szakorvosképzésre. Az is kérdés, hogy mi lesz azokkal a rezidensekkel, akiknek az egészségügyi reform miatt megszüntették a befogadó intézményét?

A fórumon az orvosegyetemek dékánjai, szakpolitikusok és a szakmai szervezetek vezetői vettek részt, a szervezők számítása szerint mintegy 1300 fehérköpenyes orvostanhallgató és rezidens jelent meg (körülbelül 300-an vidékről jöttek hat busszal), zömük egyetemünk diákjai. **Molnár Lajos** egészségügyi miniszter a meghívásnak nem tett eleget.

Megoldások keresése

A rendezvény házigazdája, dr. **Karádi István**, egyetemünk ÁOK dékánja bevezetőjében elmondta: a terv megvalósítása ugyan még messze van, a konferencia célja most az, hogy a résztvevők megpróbálják az orvosi szakma szempontjait figyelembe véve megtárgyalni a lehetséges változások okait, mértékeit. Fontosnak tartotta hozzátenni, hogy a nyugati orvosok jobb helyzetben vannak, mivel nekik nem kell fizetni a rezidensképzésért.

■ Papp Magor, dr. Takács Péter, dr. Kökény Mihály, dr. Éger István, dr. Karádi István, dr. Hajnal Ferenc és dr. Paragh György

Kökény Mihály, a Parlament Egészségügyi Bizottságának elnöke leszögezte, nem a kormányt, pusztán a bizottságot képviseli. A volt egészségügyi miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy a sajtóban megjelent információk csak kiszivárogtatások, végleges döntés a rezidensképzés rendszerének megváltoztatásáról még nincs. A minisztériumban különböző szakértők dolgoznak, javaslatok, előterjesztések születnek a témában. Kökény Mihály konkrét információkat nem tudott mondani, de megerősítette, hogy az Egészségügyi Bizottságban készült tervezet arról, hogy – az egyetemek, az orvosi kamara, az érdekképviseletek és a rezidensszövetség részvételével – általában foglalkozzanak a kérdéssel.

A témával foglalkozik a szaktárca is, hiszen sok minden változik az egészségügyben – az intézményi szerkezet, a követelmények, a feltételek –, tehát ehhez kell majd hozzáigazítani a szakorvosképzés rendszerét, de 2007 szeptemberében még semmi nem fog megváltozni. A politikus elmondta, hogy a következő hónapokban minden javaslatot mérlegelnek és a megfelelő elképzeléseket kidolgozzák úgy, hogy a változtatások 2008 szeptemberétől életbe tudjanak lépni. Szerinte gondolkodni kell a megoldásokon, ugyanakkor garantálta a megjelenteknek: mindent megtesznek azért, hogy az elhelyezkedés lehetősége mindenki számára biztosított legyen. Felvetette: jó-e az, hogy az orvos diplomája kézhezvétele után azonnal bekerül a rezidensképzési rendszerbe, miközben még nincsen munkahelye és nem látni a folyamat végét? A bizottsági elnök elképzelhetőnek tartotta,

hogy egy másik rendszerben már munkahellyel rendelkező szakorvosjelölt végezhetné el a szükséges tanulmányokat és szerezhetne szakorvosi képesítést. Hozzátette: végig kell gondolni, hogy a megváltozott körülmények között az akkreditációnak milyen feltételei lennének, továbbá meg kell vizsgálni: elég arányosan oszlik-e meg a mai rendszerben az egyetemek és az arra alkalmas más képzőhelyek között a képzés, hogy néz ki mindez a mobilitás oldaláról, milyen lehet az önerő kérdése, milyen elvárások vannak a mostani rendszerben, s milyen az egészségügyi gyakorlat az EU-ban, és azt is, hogy egyáltalán milyen ösztönözést lehet és kell adni annak érdekében, hogy minél többen menjenek el dolgozni a hiányszakmákba. Más uniós országok, például Szlovákia, Lengyelország, Litvánia, hasonló problémákkal küzdenek, ezért érdemes az ő megoldási javaslatokat is megfontolni. A magas szintű orvosi tudás helyes befektetése, hasznosulása nagyon fontos. A hogyan azonban nem mindegy.

Dr. **Németh Péter**, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Karának dékánja szerint kiemelt cél, hogy a graduális képzés ne váljon el a szakorvosképzéstől. A felvétellel induló folyamat a diploma megszerzésével nem ér véget, az igazán komoly munka – más feltételek, szakorvosi keretek között – folytatódik, ezért megfelelő szervezeti formát kell találni a kettő összekötésére. Probléma, hogy a graduális képzés alatt dolgozó diákkörös bármilyen jól is teljesít, ez a szakorvosképzésbe nem számít bele, pedig aki elővégzettséget szerez, sokkal jobban tudja utána a munkáját végezni a szakorvosképzésben. Ezért fontos szoros kapcsolatot teremteni már a graduális képzés alatt is a későbbi képzési formákkal. A dékán szerint szervezetileg az orvosegészségügyi centrumok segítségével meg tudják oldani a koordinációt, a minisztériumnak csak a feltételeket kell megteremtenie. A gazdasági kérdéseket le kell választani a szakmai kérdésekről, utóbbiakat az orvosi intézmények, szervezetek együttműködése meg tudja válaszolni.

Egyeztetés hiánya

Dr. **Hajnal Ferenc**, a szegedi egyetem Szak- és Továbbképzési Intézet igazgatója, a Szegedi Tudományegyetem dékánjának képviselőjében elmondta: a rezidensképzési rendszer az utóbbi években már bizonyította a létjogosultságát. A legkeményebb változások a finanszírozásban vannak, ami nagyon nagymértékben csökken, hiszen a tavalynál jóval kisebb, fele akkora költségvetéssel dolgozhatnak. A várható újabb forráskivonás miatt egyre nehezebb lesz a rendelkezésre álló keretszámokból a maximumot kihozni. Az Európai Általános Orvosok Uniójának alelnöke szerint tény, hogy a nagy rendszereket néha át kell alakítani, alkalmazkodni kell az újabb és újabb kihívásokhoz, a kor követelményeinek megfelelően, azonban nem egyenlő a helyzet. Míg az általános orvos a diploma megszerzése után csak arra képes, hogy a kutatás vagy a szakképzés irányába induljon el, addig a fogorvosok, gyógyszerészek teljes vértetben tudnak megjeleníteni, önállóan tudnak dolgozni.

Rezidensképzés kérdőjelekkel

Folytatás az 5. oldalról

Így a keretszámokban különbséget kell tenni az általános orvos, illetve a fogorvos és a gyógyszerész között, s ennek a minisztérium tervezetében meg is kell jelennie. Dr. Hajnal Ferenc a megjelentek nevében is kijelentette: mint a szakmáért felelős oktatók, szakemberek remélik, hogy közösen olyan megoldást tudnak találni, ami a túlélést biztosítja, mert ha a rendszer úgy változik meg, ahogy most tervezik, az a színvonal eséséhez vezet.

Dr. Paragh György, a Debreceni Egyetem Általános Orvosi Karának dékánja elmondta: az újabb pénzkivonás nem fogadható el az egyetem számára, mivel már eddig is jelentős a forráskivonás a rendszerből. Ha el akarjuk kerülni a minőségromlást az egészségügyben, ha azt akarjuk, hogy valami jól működjön, azt meg kell fizetni. Számon kérni bármit csak akkor lehet az egészségügyön, ha a megfelelő pénzügyi háttér is adva van. A dékán szerint mind a négy hazai képzőhely nemzetközi szinten is elismert az orvosi szakmában általában, amit az is bizonyít, hogy a magyar orvosok külföldön is megállják a helyüket, így ha ezt továbbra is elvárjuk, ehhez a megfelelő forrásokat biztosítani kell. Hozzátette: a forráskivonást semmilyen formában nem tudja elfogadni. Legnagyobb bajnak azt tartja, hogy a parlament a döntéseivel nem veszi figyelembe a szakma álláspontját. Jó lenne, ha meghallgatnák a szakma véleményét, hiszen rengeteg felmérést készítettek, hogyan lehetne például a belgyógyászat szakmai struktúráján javítani, de szeretné, ha a rezidensképzéssel kapcsolatos észrevételeik is megjelenének a döntéshozatalban.

Kökény Mihály a döntéshozattal kapcsolatos kérdésre elmondta: a kormányrendeletek túl hamar szivárognak ki, a javaslatok több körben futnak, parlamenti képviselők is véleményezik, ha kell átdolgozzák, továbbá a tárca szakértői is tesznek javaslatokat. Az előző ciklusokban már elkezdődött egyeztetéseken a politikusok mellett főorvosok, kórházigazgatók is jelen voltak, így nem igaz, hogy nincsenek egyeztetések. Az egyeztetéseken önkormányzati, szakmai és politikai vélemények is szerepet kaptak, a különböző érdekcsoportok között kompromisszumra kell törekedni. Megerősítette, hogy 2007-ben sem szükség, sem lehetőség nincs a változtatásokra. A hídon akkor kell átmenni, amikor odaértünk...

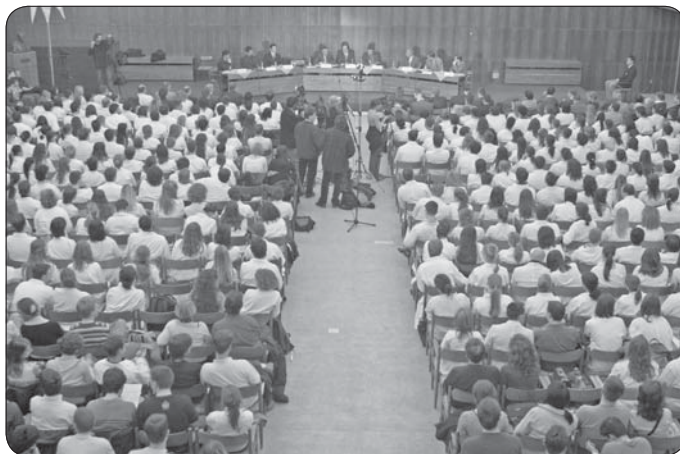
Dr. Éger István, a Magyar Orvosi Kamara elnöke szerint a jelenlegi rezidensi rendszerben részt vevők kiszolgáltatottak, nehezen élnek meg és károsnak tűrik az, hogy majdnem 30 évesen olyan anyagi helyzetben vannak, ami a családalapítás, létük, egzisztenci-

ájuk szempontjából megalázó. A szakorvosképzés milyenségét az is befolyásolja, hogy mennyien jelentkeznek orvostanhallgatóknak a gimnázium után. Rendszerré válik, hogy a szakma prominenseinek és a változásokat elszennvedő tömegek képviselőinek jelenlétét a szaktárca semmibe veszi. A MOK-elnök kijelentette: az orvostársadalom anyagilag tovább nem terhelhető, ezért a jelenlegi helyzetben kategorikusan kizárta az önerő lehetőségét a rezidensképzésben.

A kamarai elnök szerint a cél az, hogy a magyar orvosok magyar emberek között, magyar kórházakban, magyar nyelvterületen kereshessék meg a betegeiket, találják meg boldogulásukat és ne kelljen áruba bocsátaniuk szaktudásukat külföldön. Erre az évre a parlament a GDP-arányos egészségügyi költségvetés csökkentését irányozza elő, így forráskivonás történik. Ilyen körülmények között jogosan aggódunk minden jelenlegi és leendő kollegánkért – tette hozzá.

Migrációs kérdések

Dr. Takács Péter, a Magyar Rezidens Szövetség megbízott elnöke felhívta a figyelmet egyetemünk Egészségügyi Menedzserképző Központjában (EMK) a migráció kérdéseiről

■ Akik befértek a terembe

tartott konferenciára, ahol elhangzott, hogy a migrációs potenciál, azaz a végzős hallgatók és a rezidensek kivándorlási szándéka évek óta 60-70% között mozog. Körülbelül 10%-uk cselekszik is, megteszi az előkészítő lépéseket a külföldi munkavállaláshoz. A legjobban képzettek főleg Angliába, illetve a skandináv országokba mennek, ahol orvoshiány van. Akik már egyszer kimentek, sokkal nehezebben csábíthatók vissza, ezért egy életpálya-modell szeretne kidolgozni az egészségügyben dolgozóknak, már a felvételtől kezdve. A megbízott elnök végül feltette a kérdést: ha 20 millió forintba kerül egy orvos képzése, megengedheti-e az ország magának, hogy ezt az ablakon kidobja?

Papp Magor, egyetemünk HÖK elnöke szerint: a kiszivárgott tervezet a hallgatók jövőjét semmisíti meg, amivel a szakma léte kerül veszélybe, hiszen helyzetük most is labilis, elég ha az anyagköltségre (könyvek, orvosi eszközök) gondolni, ez több mint 600 ezer forint a hat év során. További megszorításokat, terheket nem bír el a rendszer és a hallgatók

– jelentette ki. A szakma rossz koreloszlása, a magas átlagéletkor miatt tíz év múlva jelentős orvoshiány lesz, amit az EMK adatai is megerősítenek. További gond, hogy a várható törvényjavaslat versenyszínpadot generál a szakorvosok és a rezidensek között, hiszen a kórház dönthet, hogy szakorvost vagy rezidentet alkalmazzon, utóbbiak pedig nem lehetnek versenyzőképesek ezen a területen.

Dr. Karádi István a tanácskozás végén elmondta: évek óta megaláztatás éri az orvosokat, a pedagógusokkal együtt, hiszen juttatásaikat tekintve lemaradtak a többi szakmához, a jogászokhoz, a közgazdászokhoz képest, és nem hiszi, hogy ezt a parasztolenciára lehet elsősorban fogni. A dékán szerint a követelésekben mindig egy ország teljesítőképességéhez lehet igazodni, ezért a GDP-arányos számítással lehet mérni a fizetések mértékét. Mivel az orvosok GDP-arányos megbecsülése harmada, mint a nyugati országokban, az orvosokat kevésbé tartja fontosnak a magyar társadalom, mint a nyugati. Hozzátette: félő, hogy így életképtelen lesz a rendszer. Dr. Hajnal Ferenc szerint sok szakorvos nem azért vándorol ki, mert nem patrióta, hanem mert meg akar élni.

A rendezvény legvégén Kökény Mihály elmondta: az önerő diákhitel formájában, megfelelő feltételekkel, megoldás lehet, mivel az állam nem fog tudni mindent garantálni úgy, mint eddig. Az egészségügy átszervezése után azonban sok forrás felszabadulhat, amit az egészségügy később fejlesztésekre tud költeni.

Az egyetemi vezetők szerint a diákhitelhez megfelelő fizetés is kell, jelenleg azonban a hallgató nem tudja visszafizetni a hitelt, mivel gyakroló orvosként nincs rá elég pénze.

Csaba Tamás

Hallgatók tiltakozása

A rezidens keretszámok drasztikus csökkenése ellen tiltakozott az a nyilatkozat, amelyet az orvosegyetemek hallgatói önkormányzatai március 13-án adtak át az egészségügyi miniszternek. A vészjelzésnek szánt beadvány – melyet egyetlen hét alatt az érintett egyetemistáknak jóval több mint a fele, csaknem négyezren írtak alá – arra figyelmeztet, hogy a szaktárca által tervezett intézkedés a pályakezdő orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek mintegy harmadát lehetetlenítené el, veszélyeztetni az egészségügyi ellátás stabilitását és néhány éven belül súlyos szakemberhiányt eredményezhet. A nyilatkozat szerint a rezidensképzés esetleges átalakításakor két szempontot kellene figyelembe venni. Egyrészt azt, hogy minden államilag finanszírozott alapképzésben diplomához jutó hallgatónak legyen államilag finanszírozott rezidens helye. Másrészt: mivel a rezidensképzés egyben munkavégzés is, ezért azzal egyen-súlyban levő bérezés lenne az elfogadható. „Bízunk abban, hogy a minisztérium által 1200 végzős hallgatóra beterjesztett 715 fős keretszám csupán egy újabb tervezet, amit további érdemi korrekció követ majd” – jegyezte meg Papp Magor, a Magyarországi Orvostanhallgatók Képviselő Hallgatói Önkormányzatok szövívője.

-ó.a-

Új generációk útnak indítása

„Szeretek fiatalokkal együtt dolgozni, ez örömet okoz. Fontos, hogy az útmutatás, ismeretátadás közben a hallgatók megőrizhessék önállóságukat. Kezdetben együtt kísérletezünk, később már csak figyelem őket, segítük is, de önállóan kell dolgozniuk. És ezt nagy kedvvel teszik! – mondja dr. Kékesi Violetta egyetemi docens, aki a Semmelweis Egyetem 2006-os Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő kitüntetését kapta.

„Többségében kiváló képességű hallgatóink vannak, akik az egyetem elvégzése után doktori programunkba jelentkeznek. Csak tavaly 6 olyan doktorandusz szerzett itt fokozatot, aki TDK-saink közül került ki. A szakmai fogások mellett meg kell tanítani nekik a kutatómunkához szükséges gondolkodásmód lényeges elemeit, és azt, hogy ne féljenek a felmerülő problémáktól. Fel kell kelteni érdeklődésüket, tudatosítani, hogy anélkül nincs valódi kutatás. Sok energia kell az *in vivo* szemlélet megőrzéséhez és egy ilyen kutatóhely működtetéséhez, hiszen a vizsgálók többsége ma *in vitro* rendszerekben gondolkodik. Úgy gondolom azonban, hogy a magasabb rendű szervezeteink *in vivo* vizsgálata alapvető a jelenségek komplex értelmezése és a több szempontú gondolkodás képessége szempontjából. Ahogy egy kedves kollégám mondta egyszer „*in vivo veritas*”! A diákok rendkívül élvezik ezt a fajta ismeret- és tapasztalatszerzést, hiszen későbbi gyógyító tevékenységük során, betegeiknél is jelenség-együttesekkel találkozhatnak majd – folytatja a kitüntetett, aki pályája kezdetétől, már 27 éve dolgozik **Juhász-Nagy Sándor** professzor úr tanítványaként az Ér- és Szívsebészeti Klinikán.

Személyes példa

„A Kutató Laboratóriumban a szív működés és koszorúér keringés szabályozásának törvényszerűségeit tanulmányozzuk. A kutatókat a 60-as években indította el mesterrünk, aki fájdalunkra ez év elején távozott el örökre. A professzor úr egészen fiatalon, pályakezdőként – barátjával és kutatótársával, **Szentiványi Mátyással** – felfedezte és bizonyította a koszorúerek szimpatikus vazokonstriktor beidegzését, kidolgozva a neurális koronária-reguláció új, és ma is érvényes felfogását. Humorális oldalról vizsgálva feltárta az endogén adrenerg ágensek, illetve terápiásan alkalmazott szívserkentő drogok vazokonstriktor, illetve -dilatátor hatáskomponenseit fiziológiás körülmények között és módosulásait különböző kardiális kórállapotokban.

A kutatás későbbi fázisaiban már **Papp Lajos** professzorral (akkor még fiatal szívsebész) mi is részt vettünk, sok TDK-s hallgatóval együtt. Az érdeklődés, mondhatnám kíváncsiság az élő anyag működése iránt – ez volt a kutatómunka magva. Ehhez társult a tények tisztelete, a tisztességesség és a segítőkészség. Juhász-Nagy Sándor professzor szemé-

■ Kékesi Violetta

lyes példát adott mindenből.” – emlékezik a tanítóra Kékesi doktornő, aki a gondjaira bízott hallgatókkal a mester példáját követve bánik. Lénye és alkata miatt nyugodtan elkeveredhetne észrevétlenül a hallgatók között, de ma már ő az, akinek tovább kell vinnie professzora szellemiségét. Munkában és emberiségben egyaránt.

Kutatómunka csapatban

„A törzsfejlődésileg ősbibb vazokonstriktor szabályozásra később ráépülő vazodilatátor reguláció metabolikus komponenseinek vizsgálatában már nagyobb szerepet kaptam: ez kutatási területem egyik fő témája lett. TDK hallgatóimmal sok állatkísérletes vizsgálatot végeztünk. Igyekeztem, hogy ők is részesülhessenek mindabban, amit mesterünk nyújtott nekünk. A következő nagy lépés a szív „endokrin” funkciójának felismerése, majd feltárása volt, mely alapvetően a nálunk szintén már diákként kutató – ma tudományos főmunkatárs – **Tóth Miklós** kollégánk nevéhez fűződik. Ennek nyomán derült fény a

szív- és koszorúér szabályozás peptiderg eleminek hatásaira, köztük – a homeosztatikus szabályozási mintázatokba nem illeszkedő – endotelin-1 vazokonstriktor és aritmogén effektusára. E területen is sok TDK munka születik folyamatosan. Ma már a lokális kölcsönhatásokat tanulmányozzuk, felhasználva **Horkay Ferenc** professzor-kollégánkkal közös felismerésünket, mely szerint a szívburok folyadékban kimutatható szíveredetű anyagok koncentrációjának változásai tükrözhetik a szövetközi térben zajló folyamatokat.

A kutatómunka jelentős részét adja az endotelin-1 és más aritmogén ágensek kamrai ritmuszavarok patomechanizmusában betöltött szerepének elektrofiziológiai vizsgálata és a ritmuszavarok non-farmakológias kezelési lehetőségeinek kutatása. E témákban **Merkely Béla** kollégánkkal – aki szintén Juhász Nagy professzor úr tanítványa és utódja is a doktori program élén – dolgozik a legtöbb TDK-s hallgató, akik méltán büszkék arra, hogy a részben együtt végzett munkából került ki témavezetőjük nagydoktori disszertációjának anyaga is, mellyel MTA doktori címet szerzett. 2002-ben ő nyerte el a Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő kitüntetést.” – mesél tovább Kékesi docensnő.

Szakmai-emberi kapcsolat

„Nagyon örülök az elismerésnek, ezzel hallgatóim munkáját is értékelték. A TDK „témavezetés” folyton változó, fejlődő oktató-hallgató viszony, melyet mindkét fél egyaránt gazdagít. Az idők során 18 hallgatóval voltam ilyen teljes szakmai-emberi kapcsolatban, többségükkel 3-6 éven át. Az elmúlt évtizedben több mint 50 hallgató munkáját segitettem TDK felelősként. A diákok valódi érdeklődéssel jönnek hozzánk. Nyitottak és befogadóak, szívvel-lélekkel munkálkodnak és tanulnak, s különösen értékeli azt, hogy együtt dolgozunk. Jó látni, mennyire élvezik, hogy élő szervezetben vizsgálódnak, s tankönyvi ismereteik megelevenednek számukra. Az *in vivo* kísérletezés igen összetett feladat: kitűnő preparatív készség, biztos mérés-technikai ismeretek, fejlett értékelési módszerek alkalmazását igényli a hallgatóktól – az általános ismereteken felül. Ezek elsajátítása nagyjából egy év ráfordítást igényel a hallgatótól, a diákköri nevelőtől és kutatóműhelyünk munkatársaitól egyaránt. Mindez bőven megtérül azonban a közös sikerekben és kutatói, orvosi viszonyulásuk fejlődésében.

Az egyetemünk tudományos diákkörének vezetői által képviselt szellemi-gondolati háttér sokat segít abban, hogy a hallgatók képzésében, a szakmai és technikai felkészítés mellett, kellő teret kapjon a személyiségformálás. Mesterünk vallotta, hogy a kutatói teljesítmény mindig személyhez kötött. Szellem és jellem egyidejű gazdagítása nélkülözhetetlen az új kutató- és orvosgenerációk útnak indításában. Ennek szellemében munkálkodunk, ezt az örökséget őrizzük a tudományos világ változó értékrendjében és ezt adjuk tovább diákjainknak is.” – fejezi be ars poeticának is beillő gondolatait dr. Kékesi Violetta.

(ub)

Pszichonefrológia Munkacsoport – a sikeres csapat

A vesebetegek ellátása igen magas szakmai felkészültséget és technikai felszereltséget igényel, melyek mellett sokszor nem jut elég idő, energia a betegek gondjainak, lelki problémáinak megismerésére, s ilyen irányú gondozására. Aki találkozott már krónikus vesebeteggel, láthatta, hogy mindennapi életük mennyire eltér a számunkra természetestől. Gyakran teljesen váratlanul éri őket a hír, hogy életük végéig vese-pótló kezelésre szorulnak. Ehhez kell igazítani időbeosztásukat, és számos életmódbeli megkorlátozást írnak elő számukra.

De mi is az a pszichonefrológia? Dr. **Novák Márta** pszichiáter és dr. **Mucsi István** belgyógyász, nefrológus egyetemi adjunktusok kezdeményezésére indult útjára csaknem tíz éve a Pszichonefrológia Munkacsoport, amely krónikus vesebetegek alvás- és hangulatváltozásait, valamint életminőségét vizsgálja. Arra keresnek választ, hogy változik-e a dializáltak körében igen gyakori alvászavarok előfordulása, csökkennek-e a depressziós tünetek a transzplantációt követően, továbbá, hogy javul-e a betegek életminősége az új modalitású vese-pótló kezeléssel. Jelenleg párhuzamosan több, nagy betegszámú kérdőíves vizsgálatuk zajlik, a közeljövőben eszközös alvászvizsgálatokat, intervenciók tanulmányokat (depresszió, alvászavarok) terveznek, a vesetranszplantált betegeknek pedig szeretnék megvizsgálni az anémia és a malnutritió kapcsolatát.

Az elmúlt évek során majdnem húsz TDK-s dolgozott a munkacsoportban, közülük jelenleg többen (dr. **Vámos Eszter**, **Kovács Ágnes**, dr. **Szentkirályi András**) PhD hallgatók és később további diákok szeretnék munkájukat a Doktori Iskolában folytatni. Az egykori PhD hallgatók közül dr. **Molnár Miklós** már évek óta a csoport vezetői közé tartozik.

Sokféle elismerés

A munkacsoport vezetőinek (dr. Novák Márta, dr. Mucsi István és dr. Molnár Miklós) elhivatottsága, lelkesedése, személyes törődése sokukat magával ragadta. Talán ennek is köszönhető, hogy az elmúlt évek során ilyen sokan megmaradtak a csapatban.

Az egyetemi TDK konferenciákon a csoport tagjai eddig öt I., hat II. és egy III. díjat szereztek, OTDK-n pedig egy első és egy második helyezésünk volt. A tavalyi egyetemi TDK konferencián egy III. (**Lindner Anett**), két II. (**Czira Mária**, **Kóczy Ágnes**) és egy I. (**Szeifert Lilla**) díjat nyertek OTDK-n való részvételi lehetőséggel. Vannak köztük Kiváló Diákkörösök (dr. Molnár Miklós és dr. Vámos Eszter) és Pro Scientia Aranyérmesek (dr. Vámos Eszter 2003-ban, Kovács Ágnes 2005-ben) is.

■ A csapat

A munka kisebb csoportokban zajlik, melyben a TDK-s hallgatók önálló feladatokat kapnak. Ez többek között az aktuális teendők szervezéséből, koordinálásából, továbbá fordításból, irodalmazásból áll. Az adatgyűjtés és -feldolgozás mellett heti rendszerességgel megbeszéléseket, oktató programokat szerveznek, melyeken cikkeket referálnak, külső előadók bevonásával klinikai és statisztikai továbbképzéseket rendeznek. Ezen kívül valamennyien részt vesznek az eredmények bemutatásában, publikálásában is, sikerrel szerepeltek számos hazai és nemzetközi konferencián.

Munkájuk gyakorlati jelentőségét mutatja, hogy a Magyar Nefrológiai Társaság 2006-ot a „vesebetegek pszichoszociális problémái” évének nyilvánította és a közeljövőben tervezi a Hypertonia és Nephrologia című folyóirat Pszichonefrológia különszámának megjelenését.

Összetartó közösség

A sok munka mellett mindig szakítanak időt a közös kikapcsolódásra is. Szeretnek együtt zenélni, a csapatból többen játszanak valamilyen hangszeren. Gyakran eljárnak táncolni, mulatni, moziba vagy koncertekre, évente többször szerveznek közös kirándulásokat is.

A csoportba szeretettel várnak lelkes új tagokat (elsősorban III. és IV. éveseket), akik kedvet kaptak az igényes TDK munkához és szeretnének egy elhivatott, vidám közösség tagjai lenni. Jelentkezni a novis@hu.inter.net e-mail címen lehet dr. Novák Mártánál vagy szerdánként személyesen a NET XIX. emelet 1913-as szobában.

t-a

Amerikai Magyar Orvosszövetség részeként

Március 3-án megalakult a HMAA-MSSC Amerikai Magyar Orvosszövetség – Sarasota Orvostanhallgató Társaság Egyesület. Az egyesület fő célja, hogy összehozza azokat, akik már jártak a HMAA (Amerikai Magyar Orvosszövetség) által szervezett hatodéves amerikai cseregyakorlaton. Az egyesület teljes jogú tagjai azok lehetnek, akik Magyarország bármely orvosi egyetemének hallgatójaként 6. évben részt vettek a HMAA amerikai diákcseraprogramjában. Támogató tagként beléphetnek mindazon orvosok és orvostanhallgatók, akik érdeklődnek az egyesület iránt. Évente tudományos konferenciát szerveznek, melyen a régi diákok találkozhatnak ismét egymással. A multidiszciplináris tudományos előadásokon kívül sport- és kulturális programok is színesítik a kongresszust. További információk a www.hmaamssc.extra.hu honlapon találhatók.

■ A HMAA-MSSC Vezetősége: Tárnoki Dávid László, Dolapcsiev Károly, Veress Gabriella, Leé Sarolta, Baffy Noémi és Tárnoki Ádám Domonkos

MÁV kedvezmény

Bizonyára sokakat érdekel, hogy megmarad-e valamilyen formában a közalkalmazottak vasúti kedvezménye. Erről kérdeztem **Kavalecz Imrét**, a MÁV szóvivőjét, aki arról tájékoztatót, hogy a közalkalmazotti 50 %-os kedvezményt biztosító igazolványok június 30-ig, illetve a kormánydöntésig érvényesek. Lapzártánk időpontjában (március 13.) még nem érkezett új rendelkezés a közalkalmazotti igazolványokkal kapcsolatban. A menetkedvezményi irodákban fognak tudni felvilágosítást adni a parlamentben meghozandó döntésről. Ha meg is születik a döntés, szinte kizárt, hogy a határidő letelte előtt érvényesíthetők lennének az igazolványok. Budapesten a Podmaniczky utca 24. szám alatti irodában, aminek telefonszáma: 511-1717 vagy 511-3446.

Minden alkalmazottnak jár évente egyszeri 50 %-os utazási kedvezmény, amely igénybe vehető továbbra is. Például, ha valaki családosan kedvezményt igénybe véve utazni kíván, a következőt kell tennie: nyomtatványboltból „Utazási igazolás” hárompéldányos nyomtatványt beszerez. Ezt értelemszerűen kitölti, a munkahelyével igazoltatja. A munkáltató magánál tartja az egyik példányt. Ezzel a nyomtatvánnyal lehet megvásárolni a MÁV jegyirodában a kedvezményes jegyet.

tolnai

Nature Signaling Gateway: A hét legforróbb cikke

Szemléletváltás az immunológiában

Dr. Mócsai Attila, egyetemünk Élettani Intézetének adjunktusa és munkatársai a San Franciscói-i University of California-val közösen jelentették meg együttműködésük eredményeit tavaly decemberben a legrangosabb immunológiai tudományos folyóiratban, a *Nature Immunology*-ban. A velünk született és az adaptív immunrendszer jelátviteli hasonlóságainak felismerése új szemléletet hozhat a védekező rendszer jobb megértésében. A kutatás jelentőségéről és lehetséges alkalmazásáról a felfedezővel beszélgettünk.

– A velünk született immunrendszer az ember veleszületett, genetikailag kódolt belső „oltása” – magyarázza dr. Mócsai Attila. – Idegen szerveződéseket felismerő képességünk az evolúció során fejlődött ki, azonban ez lassú folyamat. Így veleszületett immunválasz csak olyan képletek ellen jöhetett létre, amelyek nagyon stabil struktúrái a baktériumoknak vagy egyéb kórokozónak. Velünk született immunrendszerünk felismeri például a kettős szálú RNS-t – ami jelen van egyes vírusokban, de nincs jelen az emberi (állati) szervezetben – vagy bizonyos poliszacharidokat, bakteriális alkotórészeket, amik csak baktériumokban találhatók. Képes azonosítani a fehérjeszintézis kezdő aminosavát, ami baktériumoknál más, mint az eukariótáknál. A baktériumok ugyan állandóan változtatják magukat, de alapjellemzőik évmilliók múltán is azonosak maradnak. A velünk született immunválasznak, ennek a genomban kódolt felismerő mechanizmusnak az a jelentősége, hogy – ellenében a tanult vagy adaptív immunválasszal – a kórokozóval való találkozáskor már azonnal képes maximális mértékű immunválasszal.

– **Mi a kapcsolata a tanult immunrendszerrel?**

– Igen sok együttműködés van a kétféle, a velünk született és a tanult- immunrendszer között. Az adaptív immunválasz kialakulásához idő kell. Bár nagyon hatékonyan működik, de beindulása a fertőzés után – a felismerés, a vándorlás, az aktiválás és az osztódás miatt – egy-két hétig is eltarthat. Addig szükség van a veleszületett immunrendszer működésére, amely a „tanulás” időtartamában is átmeneti védettséget nyújt. Ez idő alatt ugyanis a támadó könnyedén elpusztíthatná a szervezetet.

Azonos építőelemek

– **A kétféle immunrendszer tehát hasonlóan működik?**

– A feladat hasonló, de a mechanizmusban jelentős különbségek vannak. Az adaptív immunválaszt a limfociták közvetítik, míg a veleszületett immunválasz legfontosabb sejtjei a fagocita-sejtek, köztük az általunk is vizsgált neutrofil granulociták és makrofágok. A felismerés is különböző receptorokon keresztül történik: az adaptív immunrendszernek elsődlegesen a B- és T-sejt-receptorok, míg a veleszületett immunválaszban nagyon sokféle receptor vesz részt – köztük a Toll-szerű receptorok, egyéb intracelluláris receptorok, integrinek, formilpeptid-receptorok. És különbözik a kórokozók elpusztításának a mechanizmusa is.

– **Mi a felfedezésük lényege?**

Dr. Mócsai Attila 1993-ban végzett a SOTE Általános Orvostudományi Karán, majd 1999-ben dr. Ligeti Erzsébet professzor asszony témavezetése mellett PhD doktori fokozatot szerzett az Élettani Intézetben. 1999-2002 között tanulmányúton járt az USA-ban (University of California, San Francisco). Hazatérése óta önálló munkacsoportot vezet, melyet több külföldi kutatási támogatás, köztük a Wellcome Trust nemzetközi fiatal vezetőkutatói ösztöndíja segít. A *Nature Immunology*-ban megjelent munkában munkacsoportjából dr. Jakus Zoltán egyetemi tanársegéd, Makara Krisztina asszisztens és Kovács Miklós TDK-hallgató vett részt.

– Munkacsoportom azokat a bonyolult sejten belüli jelátviteli folyamatokat vizsgálta, amelyek révén az immunsejt az antigén felismerésétől eljut a válaszig, azaz a kórokozó elpusztításáig. Eddig azt hittük, hogy a velünk született és a tanult immunválasz esetén ez a folyamat teljesen eltérő mechanizmussal jön létre. A legmodernebb genetikai megközelítést alkalmazva kimutattuk azonban, hogy a kétféle immunválasz jelátviteli mechanizmusai ugyanazokból az elemekből épülnek fel. De szó sincs arról, hogy a veleszületett és a szerzett immunválasz ugyanaz lenne: amit és ahogy a két rendszer felismer, az továbbra is eltér egymástól. Arról van szó, hogy a különböző folyamatok nagyon hasonló intracelluláris jelátviteli mechanizmusokon keresztül zajlanak.

– **Miképpen történik mindez a valóságban?**

– A sejtfelszíni történések különböző válaszokat váltanak ki a sejtekből. Ha például egy immunsejt baktérium-törmelékkel észlel, az azt

jelzi számára, hogy a „környéken” bakteriális behatolás történt. Ezért átmászik az érfalon, oda-megy a gyulladás helyére, sőt közben riasztja a többi immunsejtet is. Ezen sokrétű cselekvésekhez a sejtnak a felszínhez történő letapadása (adhézió) szükséges. A veleszületett immunrendszer adhéziós receptorairól (az integrinekről) korábban azt hitték, hogy semmi közük sincsen az adaptív immunrendszer működéséhez. Kutatásaink azonban kiderítették, hogy az integrinek pontosan ugyanazokkal a jelátviteli mechanizmusokkal működnek, ugyanaz a jelátviteli koncepciójuk, mint a B- vagy T-sejt-receptoroknak. Úgy tűnik tehát, hogy a természet ugyanazokat az építőelemeket nagyon különböző biológiai folyamatokhoz is felhasználja.

Együttes gátlás

– **Hogyan összegeznéd tehát a felfedezés jelentőségét?**

– A *Nature Immunology* feltételezhetően az immunrendszer működésének megértéséért tartotta jelentősnek a felfedezést. Eredményeink arra utalnak, hogy eddig félreértettük az integrineken keresztüli sejtheadhézió mechanizmusát. A *Nature Immunology*-ban bemutatott kísérletek alapján újra kell értékelnünk ezt a kérdést, ami egyrészt a folyamat jobb megértését jelenti, másrészt új megvilágításba helyezhet számos korábbi eredményt is. Az utóbbi kérdéskört jól magyarázza Gary Koretzky-nek a cikkünkhöz írt News and Views-beli elemzése is.

– **Milyen más területekre hathat ki az új szemléletmód?**

– Az immunrendszerrel kapcsolatos paradigmaváltás átsugározhat más, eddig nem teljesen értett betegségek kutatására is. A fejlett országokban egyre nagyobb probléma a védekező rendszer túlműködése úgynevezett autoimmun betegségek formájában. Ennek oka az is, hogy újabban nagyon sok betegségről derül ki az autoimmun jelleg. Ezek idős korban gyakrabban alakulnak ki, s egyes elméletek a természetes öregedést is az autoimmun folyamatok beindulásával magyarázzák. Az autoimmun betegségek kezelése érdekében az immunrendszert gátolni kell. Az eddigi megközelítések vagy az adaptív, vagy a veleszületett immunrendszer gátlását célozták meg. Sok olyan betegség van azonban, melyben mindkét immunválasz túlműködése megfigyelhető. Az általunk kimutatott jelátviteli hasonlóságok miatt feltételezzük, hogy megfelelő gátlószerekkel a kétféle immunválasz együttes gátlása is lehetséges. A sejten belüli jelátvivő folyamatok ráadásul jó támadási pontok is lehetnek, ezek ellen viszonylag könnyen lehet gátlószereket fejleszteni.

– **Konkrétan milyen betegségekre gondolt?**

– Minket elsősorban az igen gyakran előforduló autoimmun izületi gyulladás, a rheumatoid arthritis érdekel, melyben részt vesznek a B-sejtek, a neutrofil granulociták, a makrofágok és a csontlebontható végző osteoklasztok is. Kutatásaink sok (5-10) év múlva talán lehetővé teszik e betegség újfajta terápiáját, amely egyszerre gátolja az adaptív és a veleszületett immunrendszer működését. Ezzel kapcsolatban együttműködést kezdtünk egy hazai biotechnológiai céggel új gyógyszermodellulák kifejlesztésére.

Hatékonyabb kezelés

– **Gyulladásos folyamatokban is részt vesz az immunrendszer. Változhat a szemléletmód ezen a területen is?**

Folytatás a 10. oldalon

Újra pályáztak az ifjú művészek

A Semmelweis Egyetem és a Magyar Képzőművészeti Egyetem először a 2005/2006. tanévre írt ki közösen dombormű pályázatot a Semmelweis Egyetem neves professzorainak megörökítésére. A **Semmelweis Ignác** születésének évfordulójához kapcsolt rendezvénysorozat keretében 2006 júniusában egyetemünk igazgatási épületének lépcsőházában és I. emeleti folyosóján 5 domborművet avatott a két egyetem rektora, a Magyar Képzőművészeti Egyetem Szobrász Tanszékén tanuló hallgatók és doktorandusok munkáiból. A színvonalas alkotásokon felbuzdulva a 2006/2007. tanévben folytatódik a két egyetem együttműködése.

Január 31-ig 16 új pályázati alkotás készült el és érkezett be a kiírásra. A domborműveket 9 tagú zsűri bírálta február 13-án. Egyetemünket dr. **Tulassay Tivadar** rektor, dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus, valamint dr. **Vincze Zoltán** és dr. **Rigó János** egyetemi tanár képviselte. A Magyar Képzőművészeti Egyetemről **König Frigyes** grafikusművész, rektor, **Farkas Ádám** szobrászművész, **Jovánovics György** szobrászművész, egyetemi tanár és **Körösi Tamás** szobrászművész vett részt a zsűri munkájában. A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus részéről

Vasas Edit tanácsos immár második alkalommal segítette a zsűri munkáját.

A zsűri döntése alapján a következő professzorok portréja valósul meg: dr. **Babics Antal**, dr. **Baló József**, dr. **Magyar Imre**, dr. **Mozsonyi Sándor** és dr. **Soós Aladár**.

Újabb pályázati kiírásban még ebben a tanévben pályázhatók: dr. **Issekutz Béla**, dr. **Kerpel-Fronius Ödön**, dr. **Straub F. Brúnó** professzorok portréi.

A kész bronz domborművek avatása idén júniusban várható a Semmelweis Egyetem igazgatási épületének folyosóján.

Kisszebeni Zsófia

A képen: König Frigyes, a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora, Tulassay Tivadar a Semmelweis Egyetem rektora, Farkas Ádám rector emeritus,

■ Munkában a zsűri

Magyar Képzőművészeti Egyetem, Szobrász Tanszék, Vasas Edit tanácsos, Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus, Jovánovics György egyetemi tanár, Magyar Képzőművészeti Egyetem, Szobrász Tanszék, Sótonyi Péter rector emeritus, (az Általános Orvostudományi Kar képviselőjében), Vincze Zoltán egyetemi tanár (a Gyógyszerésztudományi Kar képviselőjében), Rigó János egyetemi tanár (az Egészségtudományi Kar képviselőjében)

Évfordulók a Semmelweis Egyetemen 2007-ben

250 éves évfordulók

- 1757 **Szening János**, a bonctan és szülészet tanára, dékán (1805/06) születése Győrben, június 7-én.
1757-1807 **Schönbauer József**, az állattan és ásványtan, illetve a különös kór- és gyógytan tanára, rektor (1799/1800), dékán, 250 éve született és 200 éve halt meg.

200 éves évfordulók

- 1807 **Rácz Sámuel** élettan professzor, rektor (1793/94), dékán (4x) halála február 24-én.
1807 **Plenck József Jakab**, a gyakorlati sebészet első tanárának halála augusztus 24-én.
1807 **Linzbauer Ferenc Xavér**, az állattan és az előkészítő sebészeti tudományok tanárának születése december 7-én.

175 éves évfordulók

- 1832 **Kovács József**, a sebészet tanára, rektor (1874/75) születése február 11-én.
1832 **Scheuthauer Gusztáv**, a kórszövettan első tanárának születése március 11-én.
1832 **Böke Gyula**, a fülgyógyászat első tanárának születése november 8-án, Tatán.

150 éves évfordulók

- 1857 **Alexander Béla**, a radiológia első előadójának születése Késmárkon május 31-én.
1857 **Ónodi Adolf**, az Orr- és gégegyógyászati tanszék alapító tanárának születése Miskolcon, november 7-én.

125 éves évfordulók

- 1882 **Laufenauer Károly** elfoglalja az Elmekór- és gyógytan tanszéket. Egyben a tanszék alapításának évfordulója is.

100 éves évfordulók

- 1907 **Clauder Ottó** gyógyszerész, a Gyógyszerész Szerves Vegytani Intézet első tanárának születése Witkowitzban, február 26-án.

- 1907 **Boros Sándor**, a Konzerváló Fogászati Klinika első igazgatójának születése Karánsebesen, augusztus 11-én.
1907 A Központi Röntgen Laboratórium megalapítása a budapesti Orvoskaron szeptemberben (**Alexander Béla**).
1907 A Bakteriológiai Intézet megalapítása a budapesti Orvoskaron (**Preiszig Hugó**).

75 éves évfordulók

- 1932 **Huzella Tivadar** elfoglalja a II. sz. Anatómiai-szövettani tanszéket.
1932 **Belák Sándor** elfoglalja a Bakteriológiai tanszéket.
1932 **Tellyesniczky Kálmán**, a II. sz. Anatómiai Intézet tanára, dékán (1926/27) halála február 10-én.
1932 A Fülészeti tanszék megszüntetése (július 30.) **Krepuska Géza** nyugalomba vonulásával.

50 éves évfordulók

- 1957 A Neurológiai Klinika megalapítása az Elme- és Idegkórtani Klinika kettéosztásával (január 1).
1957 **Nékám Lajos**, a bőrgyógyászat tanára, rektor (1931/32) halála január 29-én.
1957 **Treff László** alezredes kinevezése a Katonai Tanszék élére (január).
1957 **Klimkó Dezső** kinevezése a II. sz. Sebészeti Klinika élére február 27-én.
1957 **Rubányi Pál** kinevezése a III. sz. Sebészeti Klinika élére február 27-én.
1957 **Kudász József** kinevezése a IV. sz. Sebészeti Klinika élére február 27-én.
1957 Megalakul az Orvosegyetem Sport Club (május 30.).
1957 Megalakul a Gyógyszerész Szerves Vegytani Intézet (tavasz).
1957 **Zinner Nándor** (Ortopédiai Klinika) halála június 28-án.

Összeállította: Molnár László

Pótjelentkezés szereplésre

Gőzerővel folynak a Semmelweis Egyetemi Kulturális Napok szervezésének munkálatai. A Vers- és prózamondó versenyre, valamint a Virtuózok viadalára történő jelentkezések határideje már lejárt, mindkét megmérettetésre szép számban neveztek be. A szakmai zsűri tagjait is kiválasztották a rendezők. Ennek ellenére még elfogadnak utólagos jelentkezést. Aki tehát úgy gondolja, hogy szívesen venne részt a versenyeken, minél előbb hívja fel a plakátokon feltüntetett telefonszámok valamelyikét – tudtuk meg a kulturális hét főszervezőjétől, **Kárpáthi Kevétől**. (06-30-388-4032)

Szemléletváltás az immunológiában

Folytatás a 9. oldalról

– Úgy gondolom, hogy igen. A gyulladásos folyamatokat nagyon sok kutató próbálja megérteni, az ezzel kapcsolatos kutatásokra szerte a világon sok milliárd dollárt költenek. Gyógyításuk egyelőre még fejletlen, amihez hozzájárul, hogy csak állatkísérletes modellek vannak, később bizonyosodnak majd be: ugyanolyan-e a gyógyszer hatása emberben is. Újabb az érelmeszesedést szintén gyulladásos folyamatnak tekintik, míg korábban anyagcsere-betegségnek vélték. Egyre több betegségről feltételezik, hogy azok hátterében immunfolyamatok állnak. Az új felismerés nagyban hozzájárulhat a jelenségek jobb megértéséhez és a gyulladásos betegségek hatékonyabb kezeléséhez.

Csaba Tamás

Pénzügyi Igazgatóság

A Pénzügyi és Számviteli Főosztály március elejétől Pénzügyi Igazgatósággá alakult. Élére igazgatóként **Baumgartner Irén**, a Pénzügyi Osztály korábbi vezetője került, aki nyilvános pályázaton nyerte el a pénzügyi igazgatói beosztást.

Támogatás diákoknak

A Demján Sándor Alapítvány „Új Comenius Program” keretében a Semmelweis Egyetem 200 hallgatója kap tanulmányainak első három évében havi 20 ezer forintos támogatást azzal a céllal, hogy azok a diákok is tanulhassanak egyetemünkön, akik a fővárosi tanulás költségeit különben nem tudnák fizetni. A 40 millió forintos támogatást szimbolizáló csekket március 8-án az egyetem Tanácstermében adták át. Az eseményről következő lapszámunkban részletesen beszámolunk.

Továbbképzés családorvosoknak

A Családorvosi Tanszék rendszeres, kötelezően választható továbbképző előadásai immár belgyógyászok számára is elérhetők. A tanszék 2004 szeptembere óta szervez havonkénti rendszerességgel továbbképző tanfolyamokat, melyek idén januárjától kötelezően választhatóvá váltak és a háziorvosok mellett belgyógyászok számára is akkreditáltak. Az előadások a rendeletekben előírt továbbképzési követelmények teljesítésén túl a mindennapi gyakorlatban hasznosítható tudással gazdagítják a szakembereket. A március 17-ei tanfolyam helyszíne a NET Barna előadóterme volt, témái pedig a hiperaktív hólyag szindróma, a korszerű antibiotikum terápia, az atópiás dermatitis és a refluxbetegség diagnózisa, atípusos tünetei. Az ingyenes tanfolyam 20 kreditpontot ért és tesztvizsgával zárult.

Neuroradiológiai kurzus

Egyetemünk Idegsebészeti Tanszéke neuroradiológiai továbbképző tanfolyamot szervezett március 26-tól 30-ig az Országos Idegsebészeti Intézet könyvtárában. Az ötnapos továbbképzésen szóba kerültek a natív és hagyományos röntgenvizsgálatok, bemutatták a modern képalkotó berendezéseket. A kutatók beszámoltak a cerebrovaszkuláris megbetegedések differenciál diagnosztikájáról, a stroke diagnosztika legújabb lehetőségeiről, a neurotraumatológiai esetek és a gerinctumork vizsgálatáról. Az akkreditált tanfolyam tesztvizsgával fejeződött be.

Programajánló nyújtódiásoknak

Április 11-én: látogatás a *Budapesti Történeti Múzeumba* és séta a Várban
Cím: I. Szent György tér 2.
Találkozó: 10 órakor a Moszkva téri metrókijáratnál

Belépő: 65 év felett ingyenes, a többieknek 550 Ft.

Május 9-én: a *Mezőgazdasági Múzeum* megtekintése és városligeti séta
Cím: Vajdahunyadvár
Találkozó: a múzeum előtt 10 órakor.
Belépés: mindenkinek ingyenes.

A programra jelentkező nyugdíjasok hívják **Tószoki Anikó** szervezőtitkár a SOTESZ irodájában (telefon: 215-3311).

Költészetnap versmondás

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Szakszervezete az Iránytű Ifjúsági Iroda Vízöntő Pinceklubjával közösen *Költészetnap versmondó játékot* hirdet, melynek időpontja április 12-én 16 órakor lesz az Iránytű Ifjúsági Iroda Vízöntő Pinceklubjában (Budapest, XIII. kerület Váci út 50., telefonszám: 350-6125). A játékot a versmondás örömeért, a versek szeretetéért és számos „legdíjért” indították. Jelentkezni lehet hétköznap a SOTESZ irodában 9-15 óráig a 38-04-es telefonszámon.

Zenés program

A Magyarországi Orvos Muzsikások Egyesülete és a Rátkai Márton Klub szeretettel hívja az érdeklődőket a május 10-én 18 órai kezdettel a Rátkai Klub színháztermében (Budapest, 1068 Városligeti fasor 38.) tartandó *„Orvos muzsikák a zenében”* című sorozat előadására. Megnyitót mond: **Sebőkné Zalka Ilona** igazgató, az est szervezője és háziasszonya: **Kósáné Kertai Daisy** egyesületi elnök. Közreműködik: dr. **Erdélyi Kálmán** szaxofonon, **Gömbös Károly** zongorán. A belépés ingyenes! Részletesebb információ található a Magyarországi Orvosmuzsikások Kht. Egyesületének honlapján: www.gportal.hu/orvmuzs

Foglalkozási betegségek

A Munka- és Környezet-egészségtani Tanszék május 22-én a foglalkozással összefüggő megbetegedések témakörében kreditpontos, kötelezően választható továbbképző tanfolyamot szervez foglalkozás- és üzemorvostannal foglalkozó szakembereknek. A képzés szervezője dr. **Morvai Veronika** tanszékvezető egyetemi tanár. Az előadásokat a Fodor József Országos Közegészségügyi Központ (Nagyvárad tér 2.) Fodor termében tartják, ahol szóba kerülnek majd a foglalkozással összefüggő szív-érrendszeri, légzőszervi, máj- és emésztőrendszeri megbetegedések, vese-, valamint bőrbetegségek is.

ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR

Gyermekek életminősége

Gyermekegyógyászati továbbképző tanfolyamot tartottak háziorvosoknak és gyermekgyógyászoknak március 2-3-án az Európa Kongresszusi Központban „Hogyan változtat meg az elmúlt évtized a gyermekbetegek

életminőségét” címmel. Az eseményen 432 regisztrált résztvevő jelent meg. Az évente megrendezésre kerülő továbbképzés a gyakorlati orvosok számára foglalta össze az elmúlt időszak szakmai eredményeit, adott tájékoztatást a nemzetközileg is elfogadott új diagnosztikus és terápiás elvekről. Egyetemünkről neves kutatók, oktatók, elismert szakemberek mondták el tapasztalataikat 16 előadásban. A gyermekgyógyászat széles spektrumát érintette a kétnapos rendezvény. A társegyetemek részéről szóba kerültek még az alábbi témák: alacsony és magas termetű gyermekkel kapcsolatos problémák, a hagyományos radiológiától a rendszerszemléletű diagnosztikai képalkotásig, az egészséges csecsemőtáplálás hatása a szervezet komplex védelmi rendszerére, a hosszúláncú telítetlen zsírsavak hatása a szervezet védekezőképességére. Harminc kreditpontot lehetett szerezni az akkreditált tanfolyamon, amely tesztvizsgával zárult.

Endokrin tanfolyam

Kétnapos továbbképző tanfolyamot tartottak a BM Duna Palotában március 2-3-án. Szóba került az endokrin megbetegedések (pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy, hypophysis, mellékvese) diagnosztikája, konzervatív és sebészeti kezelése, valamint aneszteziológiai vonatkozásai. A tanfolyam interdiszciplináris jellegű volt, endokrinológusok, belgyógyászok, aneszteziológusok, intenzív terápiás orvosok, gyermekgyógyászok, sebészek, gyermeksebészek, családorvosok számára nyújtott az endokrin megbetegedések perioperatív ellátásáról korszerű szemléletet. A tanfolyamot az I. sz. Sebészeti Klinika és II. sz. Belklinika szervezte (dr. **Darvas Katalin** és dr. **Rácz Károly** egyetemi tanár közösen). Egyetemünkről 22 oktató szerepelt oktatóként. A rendezvénynek 260 résztvevője volt. A tanfolyamon kreditpontokat lehetett szerezni.

Tüdőgyógyászati témák

A Pulmonológiai Klinika tüdőgyógyászoknak szervezett továbbképzést március 5-től 8-ig a Stefánia Palotában. A kötelező szinten tartó tanfolyam akkreditált. Az eseményen több fontos szakmai kérdés is szóba került: a krónikus asztma és az allergiás rhinitis kezelése, a tüdőrák epidemiológiája, az invazív diagnosztikus eljárás a pulmonológiában, a sugárterápia, a légzési elégtelenséget okozó tüdőbetegségek, az alvási légzészavarok és következmények, valamint a tüdőtuberkulózis.

Gyermekegyógyászati esetek

Az I. számú Gyermekgyógyászati Klinika „Gyermekegyógyászati esetek” címmel március 31-én délelőtt 10 órakor konferenciát tartott Bókay János utcai központjában, a Koós Aurél teremben, amelyen főleg budapesti és vidéki radiológusok, gyermekgyógyászok és gyermeksebészek vettek részt – tudtuk meg dr. **Kis Éva** egyetemi docenstől, a rendezvény szervezőjétől. Az akkreditált konferencián 3 kreditpontot lehetett szerezni.

Oktató praxis

A Családorvosi Tanszék március 31-én, szombaton 10-14 óráig nyílt napot tartott a Kútvölgyi Klinikai Tömb konferenciatermében. A résztvevőket dr. **Kalabay László** tanszékvezető egyetemi tanár köszöntötte, majd a tanszék munkájának filmvetítéssel egybekötött bemutatására kerül sor. Szóba kerültek időserű problémák is, így a rezidens felvételi és a szakképesítés megszerzésének feltételei. A nyílt napon kitértek a családorvoslás mindennapjaira, a szakképzésre és a szakmai távlatokra is. A Családorvosi Tanszék jelenleg oktatói és kutatói intézményként funkcionál. Működésének keretei nem teszik lehetővé önálló praxis kialakítását. Az egyetemre is kiható egészségügyi reform keretében keresik egy közvetlenül a tanszék mellett működő oktató praxis létrehozásának lehetőségét.

Tudományos fórum

Tizenkettedik alkalommal rendezik meg a Korányi Frigyes Tudományos Fórumot április 12-én a Hársfa utcai szakmai kollégiumban. A nagy érdeklődésre való tekintettel ez évben először a Klinikum II szekciót további két részre osztják majd, így öt szekcióban adhatnak elő a hallgatók. A tavalyi évhez hasonlóan a legkiemelkedőbb előadók várhatóan értékes könyvjutalomban és egyéb díjakban részesülnek. A korábbi években neves professzorok, oktatók voltak a bíráló bizottság tagjai, idén is szeretnék folytatni ezt a hagyományt.

Habilitációs előadás

Dr. **Papp Csaba** habilitációs kollokviuma április 17-én (kedd) 14 órakor lesz az I. számú Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika tantermében. Címe: *A terhesség második trimeszterében végzett ultrahangvizsgálat szerepe a magzati kromoszóma-rendellenességek szűrésben.*

Dr. **Sziller István** habilitációs kollokviumára április 18-án, 15 órakor az I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika tantermében kerül sor. Az előadás címe: *A genitális fertőzések hatása a női reprodukcióra egyéni és társadalmi szinten.*

Kari napok

A HÖK Sportbizottsága április 18-án az ÁOK kari napokkal egybekötött Sportnapot szervez a Orczy-kertben. A programok között szerepel a röplabda, foci, frizbifoci, akadályverseny, falmászás, rekeszpítés és a különféle vetélkedők. A rendezők több száz résztvevőre számítanak.

Mellékvese-daganatok

Prof. **Jérome Bertherat** (Hopital Cochin, Univ. of Paris) a mellékvese-daganatok molekuláris patogenezisének kutatása terén ismert egyik legnagyobb szaktekinetű április 28-án (szombat) 14 órától kutatási eredményeiről tart áttekintő előadást a II. Belgyógyászati Klinika könyvtárában (1088 Budapest, Szentkirályi u. 46.). Az előadásra minden érdeklődőt szeretettel várnak. Információ: dr. **Igaz Péter** egyetemi tanársegéd, e-mail: igapet@bel2.sote.hu

EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR

Szimulációs tanterem

Fontos esemény zajlott március 9-én a karon: átadták az „Oxiarénát”, a sürgősségi események és mentés gyakorlására alkotott szimulációs termet. A dr. **Mészáros Judit** főigazgató által megnyitott esemény jelentős érdeklődést váltott ki a szakmai szervezetek (katasztrofavédelem, mentők, külföldi partnerek) és a

Fotó: D. Kiss Balázs

■ Gyakorlat közben

sajtó körében. Az új multifunkciós szimulációs terem német és amerikai példára épült, és híven tükrözi azt, hogy az ETK milyen nagy hangsúlyt fektet a gyakorlati oktatásra. Az aréna a mentőtszítz alapképzésen túl lehetőséget teremt emelt szintű szakmai továbbképzések, valamint az ápoló-, védőnőképzésben emelt szintű elsősegély gyakorlatok vezetésére, továbbá az egyetemi hallgatók oxiológiai oktatásakor a gyakorlati készségek kialakítására. Későbbi lapszámunkban részletes ismertetőt olvashatnak.

Amerikai látogató

Március 9-én az ETK-n látogatást tett és megbeszéléseket folytatott **Thomas Haynes**, a National American University nemzetközi együttműködésekért és kapcsolatokért felelős vezetője, aki az Amerikai Egyesült Államok budapesti nagykövetsége ajánlására érkezett a karra. A NAU 17 egyetemi campus-szal, több

ezer diákkal és kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal büszkélkedő felsőoktatási intézmény. Ezek között újdonságot jelenthet az ápolástudomány területén kialakított együttműködés az Egészségtudományi Karral.

Vendégek Rochesterből

Március 14-én érkezett az ETK-ra a Nazareth College of Rochester kis csoportja. A 6 hallgató és 2 oktató jelenléte újabb jeles bizonyítéka az intézmények közötti elsőrangú együttmű-

ködésnek, illetve fontos elem cserekapcsolataikban. Az amerikai vendégek látogatása megelőzi egyetemünk hallgatóinak négyhetes júliusi programját, amelyet immáron negyedik alkalommal rendeznek meg.

TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTUDOMÁNYI KAR

Doppingellenes küzdelem

A TF szakemberei március 7-én az OSEI Tornacsarnokában a Sportegyesületek Országos Szövetsége (SOSZ) és az Országos Sportegészségügyi Intézet (OSEI) közös szervezésében Doppingellenes küzdelem konferenciát tartottak a XII. kerületi Alkotás útja 48-as szám alatt, a Győri úti kapunál. A bevezető előadást dr. **Mesterházy Attila** főorvos, az SOSZ elnöke tartotta. A rendezvényen szereplő témák: dopping alternatív program, a doppingolás lelki ösztönzői, a teljesítménynövelés lehetőségei az élsportban, doppingellenőrzés a sport tisztaságáért.

Utolsó út

Bánki Ferenc testnevelő tanár, a TF docense, mesteredző, a kosárlabda-sport szerelmese, regnumi öregcserkész hosszú szenvedés után 81 éves korában örökre megpihent. Hamvait március 12-én kísérték utolsó útjára a Farkasréti temetőben.

Jelentős OSC jubileum

Fél évszázad alatt sok minden történhet. Olyan változások a politikai viszonyokban, melyek mélyreható társadalmi, gazdasági átrendeződést eredményeztek. Megváltozott az értékrend, a gondolkodásmód, átalakult az életvitel, s ezek a változások egyaránt hatottak az egyének életére és a szervezetek működésére. Érvényes ez az Orvosegyetem-orvos-gyógyszerész Sport Clubra (OSC) is, mely március 3-án, napra pontosan megalakulásának 50. évfordulóján tartotta ünnepi közgyűlését a Nagyvárad téri Elméleti Tömbben.

A rendezvény narrátora, a közismert sportriporter, **Török László** a tőle megszokott lendületes, elegáns stílusban látta el feladatát. Egyetemünk vezetését prof. dr. **Fejérdy Pál** oktatási rektorhelyettes képviselte, aki üdvözlő beszédében elismerően szólt a club szerepéről, kifejezve jókívánságait a jövőt illetően. **Elbert Gábor** szakállamtitkár nemcsak gratulált a tagságnak elért eredményeikhez, hanem miniszteri dicséretet is adott át **Gyeróné Fritsch Zsuzsa** mesteredzőnek, **Máténé Szűcs Márta** okleveles sportszervezőnek és dr. **Konrád Sándornak**, a vízilabda szakosztály vezetőjének. **Varga Miklós**, a BEAC elnöke a testvéregyesület kedves hangvételű gratulációját és jókívánságait tolmácsolta.

Irigyelt klubszellem

A club félévszázados történeteiről prof. dr. **Frenkl Róbert** ügyvezető elnök szólt. Mint elmondta, az OSC első huszonöt éve az indulás, a megerősödés, a sikerek időszaka volt. Működése az akkori sportigazgatás rendje szerint történt, viszonylagos anyagi stabilitás mellett. A második huszonöt évet – a már említett társadalmi, gazdasági viszonyok változásainak hatására – a szerény eredmények mellett a túlélésért, a megmaradásért folytatott keserves harc jellemezte. Frenkl dr. ezután meghatottan szólt azokról a vezetőkről, edzőkről, sportolókról, akik már eltávoztak az élők sorából. Név szerint, a teljesség igénye nélkül: dr. **Abád Józsefné**, **Ambrus Ferenc**, dr. **Balázi Imre**, **Balla Béla**, **Bollok Kálmán**, **Boros Ernő**, **Elek Miklós**, **Fábián Dezső**, **Hollander Ferenc**, **Kempelen Imre**,

■ Elbert Gábor államtitkár díjat adott át Fritsch Zsuzsának

Korócz Gyula, **Mayer Mihály**, **Nemcsik Ferenc**, dr. **Nemere Zoltán**, **Oláh Tibor**, **Ónody Tamás**, **Palkonyai Gyula**, **Polló Károly**, dr. **Salacz Judit**, **Sárosi Antal**, **Szabó László**, **Szecsey Görgy**, **Székely József**, **Tari István**, **Vass Imre**, prof. dr. **Zoltán Imre**. A közgyűlés résztvevői felállva, lehajtott fejjel emlékeztek.

A mindenkori sporteredményekért köszönet jár a sportolóknak – hallottuk az ügyvezető elnöktől –, hiszen azok sorra öregbítették a club jó hírét, erősítették szellemét. Igen, a klubszellem. Híres volt (s ma is az) az OSC erről a szellemről, erről a légkörről, amelyben a versenyzők tiszta életet éltek, segítettek egymást, nem intrikáltak egymás ellen. Sokan irigyelték a clubot ezért! Az OSC nevéhez fűződik az is, hogy amikor (úgy a hetvenes években) több tényezőnek köszönhetően szélesedett a lakosság testkultúra iránti igénye, új sporttevékenységek törtek a felszínre elismerést

követelve, a club – sok vitát kiváltva, hivatalos ellenkezést zsebre vágva – aktívan e törekvések élére állt, sikerrel. Ekkor került kötelékébe a Gyopár Természetbarát szakosztály, akkoriban alakult meg az Autós Szakosztály (mely ma is működik), ez idő tájt jöttek a hegymászók, a barlangkutatók, a tollas-labdázók, a sárkányrepülők...

Volt az OSC-nek egy nagy titka is. Az a már említett klubszellem, melyben természetes elvárás volt a magas szintű sporteredmények és a magas szintű tanulás összeegyeztetése. Itt, sportágtól függetlenül, olyan légkör volt, amelyik akarva-akaratlanul készítetett a tanulásra, a művelődésre. Az idő igazolta ennek a készítetésnek a létjogosultságát. A régi sportoló hallgatók közül sokan futottak be szép szakmai karriert, lettek szakmájuk kiválóságai, többen tanszékvezető professzorok.

Ajándékok adása

A jövő? Nos, ez a társadalmi viszonyok alakulásától (is) függ. Ha politikusaink egyszer ráébrednek arra, hogy a testedzés, a sport a kulturált élet velejárója, azt támogatni nem kegy, hanem társadalmilag elvárt kötelesség, s ha ez a támogatás megmutatkozik majd a diáksportban (így az egyetemi sportban is), akkor lesz jövő. De erről majd az OSC 100. közgyűlésén.

Az elsőki beszámoló után három sikeres, világhírű pólós, dr. **Bodnár András** (az „Öreg”), dr. **Konrád Sándor** és dr. **Szívós István** emlékezett a múltra, a nagy csatákra a medencében, a sikerekre, a társakra. Jó volt őket hallgatni. Frenkl professzor ezután átadta az OSC ajándékait dr. **Ajkay Zoltánnak**, dr. **Donáth Tibor** professzornak, **Furmann Imrének**, dr. **Gálszécsy Andrásnak**, dr. **Horányi Jánosnének**, dr. **Kausz Istvánnak**, **Longa Elemérnének**, dr. **Som Ferencnek**, dr. **Sujbert Pálnak** és **Winkler Istvánnak**. Meglepetés következett: Máténé Szűcs Márta és **Szála Erika** lepték meg Frenkl professzort a club tagságának ajándékával, majd a ritmikus gimnasztika apróságainak – **Fráter Viktória** tanítványainak – bemutatója következett, megérdemelten nagy sikerrel. A közgyűlést a résztvevők – akik névre szóló emléklapot és az 50 év történeteit tartalmazó kiadványt kaptak – baráti összejövetele, kötetlen beszélgetése zárta.

Kondor Endre

Wellness szakmenedzser képzés az EFK-n

Az Egészségtudományi Kar célkitűzéseinek lényeges eleme az „élet-hosszig tartó tanulás” lehetőségének megteremtése. Ennek megfelelően a főiskolai, illetve egyetemi tanulmányokat követően folyamatosan posztgraduális képzés biztosítja az új ismeretek megszerzését, a korábban tanult szakismeretek bővítését.

Szakirányú továbbképzéseink száma évről évre növekszik. Elsődleges célunk, hogy a képzési kínálatunkban szereplő szakok versenyképesek legyenek a globalizálódó piacon, és magas színvonalon tudják kielégíteni a változó társadalmi igényeket.

Az egészségtudatos életmód és a wellness szemlélet Európa-szerte megfigyelhető gyors terjedése tette indokolttá legújabb szakirányú továbbképzésünk – a wellness szakmenedzser szak – indítását.

Karunk Európában elsőként vállalja, hogy a wellness szakterületére olyan felsőfokú végzettséggel rendelkező szakembereket képezzen, akik

speciális – egészségügyi és wellness – ismereteik birtokában képesek megfelelő színvonalú wellness szolgáltatások szervezésére, irányítására és lebonyolítására.

A képzés alapvető célja, hogy közép-, illetve felsővezetői szinten dolgozó szakembereket képezzen.

A képzés költségtérítéssel, esti képzési formában történik, a képzési idő: 3 félév.

A jelentkezés feltétele: orvos- és egészségtudomány területén szerzett egyetemi vagy főiskolai felsőfokú egészségügyi végzettség.

A képzés keresztféléves, indításának időpontja: március 1.

További információ: a 486-5948-as telefonon.

Heberling Éva

ügyvivő szakértő, marketing referens

Prof. Rácz István

1933–2006

Rácz István professzor úr neve mellett tucatnyi szám jelzi és fogja jelezni, hogy e név viselője dicsőséget szerzett a Semmelweis Egyetemen, gazdagította az egyetemes tudás-kincset. Mint vezető, azok közé tartozott, aki ha felcsillanni látott bármilyen talentumot, egyéni kezdeményezést munkatársaiban, hagyta kibontakozni azt. Számos tanítványát indította el a tudományos kutatói pályán, így többen jelentős karriert értek el.

Rácz István professzor úr alakja meghatározó volt mind a magyarországi gyógyszerészképzésben, mind a magyar gyógyszerészeti tudományok egészének fejlődése terén. Ő, aki 1956-tól 50 éven át volt egyetlen munkahelyként a 71 éve alapított Gyógyszerészeti Intézet munkatársa, 18 esztendőn át tanszékvezető egyetemi tanárként igazgatója, néhány éve egyetemünk professor emeritusa. Hat éven át, mint a Gyógyszerésztudományi Kar volt dékánja és a Kar Doktori Programtanácsának elnöke sohasem tévesztette szem elől, hogy a szakemberképzés, illetve a továbbképzés alap-

vető feltétele és meghatározója a tudomány és a jövő fejlődésének. Dékánága idején forrott ki a gyógyszerészképzés mai, öt éves formája. Több kötelezően választható tantárgy oktatását indította el, mint például a „Nagyipari gyógyszerkészítési műveletek és eljárások”, valamint a „Gyógyszerinnováció” című tárgyakét. A PhD képzés területén több kurzusnak

is vezetője volt. Korszerű szemléletet tükröző könyvei a gyógyszer-technológia, a gyógyszerformulálás, a gyógyszerstabilitás-tan és a biofarmácia oktatásának fontos hazai mérföldkövei. Büszkéek vagyunk, hogy a gyógyszer-technológiai és biogén gyógyszerészeti kutatásainak eredményei úgy hazai, mint nemzetközi elismerésben részesültek. Legfőbb tudományos kutatási céljai a gyógyszer-technológia és a biofarmácia azon területeihez kapcsolódtak, amelyek a gyógyszerek optimális biológiai hasznosíthatóságának megvalósítását, szabályozott hatóanyag-leadását, illetve különféle retard készítmények kifejlesztését szolgálták. Az általa megtervezett,

illetve kidolgozott gyógyszer-technológiai eljárások alapján fejlesztett, korszerű gyógyszerkészítmények Magyarországon és külföldön is forgalomba kerültek, több közülük ma is a gyógyszeres terápia részét képezi. Tudományos eredményeiről több mint 200 közleményben számolt be magyar, német és angol nyelven, számos szabadalom kidolgozója. A szakmapolitikában mindig tevékenyen vett részt, tagja volt számos hazai és külföldi tudományos grémiumnak. A MGYT Gyógyszer-technológiai Szakosztályának évtizedeken át volt az elnöke, részt vett a MTA Gyógyszerésztudományi Osztályközi Komplex Bizottságának létrehozásában, melynek 3 évig elnöke is volt. Tudományos munkásságáért és tudományos szervező tevékenységéért számos kitüntetésben részesült. Több egyetemi kitüntetés mellett a Pharmacia Alapítvány Életmű Díjának és a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztjének tulajdonosa.

Emberi magatartása, munkatársaihoz való közvetlen, őszinte viszonya, valamint kitűzött céljainak elérésében való eltökéltsége és kemény céltudatossága voltak azok a tulajdonságai, amelyek alkalmassá tették mind a Gyógyszerészeti Intézet, mind a Gyógyszerésztudományi Kar hosszú időn át való vezetésére.

Kedves Professzor Úr, szomorú szívvel búcsúzunk Cicero szavaival „A holtak életét az élők emlékezete őrzi.”

Prof. Klebovich Imre

Gondolatok dr. Losonczy György c. egyetemi tanárról (1919–2003)

Dr. **Losonczy György** Magyarországon egy szakma úttörője volt. Kicsit bajban vagyok azonban: hogyan aposztrofáljam azt a szakmát, amelyre feltette az életét. Mindenki mással kapcsolatban azt mondanám: a kórházhigiénéről, illetve az infekciókontrollról van szó. Vagy esetleg, utolsó könyve alcímének megfelelően, a nosocomialis fertőzések járványtanáról beszélhetnék. Mert Losonczy György szerette maga megalkotni azokat a fogalmakat, amelyekkel operált. Mindez azonban részletkérdés ahhoz képest, hogy ezzel a szakmával Magyarországon elsőként ő kezdett el foglalkozni, jóval több mint 40 évvel ezelőtt. Munkásságát később szakkönyvek, disszertációk, cikkek, előadások, rendeletek bizonyították. Nem kis részben ezeknek is köszönhető, hogy Magyarországon hosszú évtizedek óta benne van e szakma a köztudatban.

Politikai okokból

Losonczy György 1959-ben kezdett intenzíven foglalkozni a kórházi fertőzések elleni küzdelemmel. A forradalom után néhány évig a Budapesti Orvostudományi Egyetem Közegésztani Intézetében dolgozott. Innen azonban 1959-ben mennie kellett, mégpedig kemény politikai okokból. Bátyja, Losonczy Géza ugyanis, aki a vizsgálati fogságban tra-

gikus körülmények között meghalt, a Nagy Imre-per egyik vádlottja volt. Ezért távolította el az akkori hatalom Losonczy Györgyöt az orvosi egyetemről.

Ettől kezdve a nosocomialis fertőzések fontosságának az elfogadtatását tekintette szakmai élete fő céljának, és ennek érdekében dolgozott egészen a haláláig. Mindezt fáradhatatlanul és a rá jellemző – soha nem lankadó – energiával tette. Nem volt olyan egészségügyi szervezet, hatóság, összefogó, megbeszélés, publikációs lehetőség, amelynek a kihasználását célja érdekében bármikor is kihagyta volna. De sok más is elvégzett, amiből az általam legfontosabbnak érzett három területet emelném ki: a továbbképzést, a rendeletkészítést és a szakkönyvírást.

■ A László Kórházban és más kórházakban készített felméréseinek eredményét már a múlt század hatvanas éveinek elején az Egészségügyi Tudományos Tanács elé tárta. Előadásaira később egyetemi, illetve orvostovábbképzési keretek között is rendszeresen sor került.

■ Losonczy professzor volt az ihletője és előterjesztője egy fontos rendeletnek, mely létrehozta a kórházi higiénikusok intézményét. Ezzel az intézkedéssel számos fejlett országot is megelőztünk. Ugyancsak ő volt a szellemi atyja annak az 1971-es, illetve 1973-as minisz-

teri utasításnak, amely kötelezően elrendelte az iatrogen fertőzések bejelentését.

■ Mindezen tevékenység mellett és közben – hatalmas munkabírásának köszönhetően is – Losonczy György számos, a témába vágó szakkönyvet és monográfiát is írt, amelyek közül néhány több kiadást is megért. Az első („Iatrogen infekciók”) 1967-ben, az utolsó („A klinikai epidemiológia alapjai – a nosocomialis fertőzések járványtana”) pedig – több mint ezer oldalon – 2001-ben jelent meg.

Semmelweisi mértékkel

Tény, hogy kezdetben mindenképpen ő volt a motor a szakmában és később is mindig voltak új és új kezdeményezései.

Végezetül álljon itt néhány sor tőle. Utolsó munkája végén ugyanis összefoglalja, melyek voltak a hazai nosocomialis fertőzések elleni küzdelem mérföldkövei: Semmelweis Ignác XIX. századi tevékenységétől kezdve azoknak a szakmai munkásságáig, akik a XX. század utolsó éveiben művelték ezt a területet. A fejezetet és egyúttal az egész könyvet az alábbi gondolattal zárja, amely talán testamentumaként is felfogható: „Bizton remélhető végül, hogy a kortárs kollégák és utódaik előtt mindinkább világossá válik, hogy mindazok, akik a XX. században tevékenykedtek, küzdöttek idehaza a kórházi fertőzések ellen, Semmelweis munkásságának közvetlen folytói. Tevékenységük értékelése pedig – meglévő hibái ellenére – csak semmelweisi mértékkel mérhető.”

Dr. Kende Éva

az Infekciókontroll Egyesület korábbi elnöke

„Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra”
(Weöres Sándor)

Egyetemi
Semmelweis

Kulturális Napok

2007. április 23-27.

- Vers- és prózamondó verseny
(Csordás Katalin: 06-20-263-68-95, csordaskatalin@gmail.com)
- Koponyák, előadás és beszélgető est. Többek között Müller Péterrel
(Kárpáthi István Keve: 06-30-388-40-32, karpathi_keve@freemail.hu)
- Virtuózok Viadala, zenei est, párbaj hangszerekkel
(Nardai Péter Pál: 06-70-326-25-05, pnardai@gmail.com)
- Jótékonyági Gálaest az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika számára.
- Adományokat gyűjtünk az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika és a II. Sz. Gyermekgyógyászati klinika számára
- Képzőművészeti kiállítások:
 - o „A stressz az élet sava borsá” címmel képzőművészeti kiállítás orvostan-
hallgatók alkotásaiból Selye János születésének 100. évfordulója al-
kalmából
(- Dr. Stauder Adrienne, 210-2930/6399, staadr@net.sote.hu,
- Dr. Petővári Csaba, 06-20-914-36-82, csabapetovari@yahoo.com,
- www.selyesociety.hu)
 - o A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikán kezelt emberek műveinek
bemutatása
 - o Gyermekrajz kiállítás (a klinikák kis betegeinek műveiből)
- Egyetemi együttesek zenei estje
(Farnady Ágnes: 06-70-516-65-83, anyesz2000@yahoo.co.uk)

Várjuk az érdeklődők jelentkezését!

Érdeklődni lehet:
Csordás Katalin, szervező
Nardai Péter Pál, szervező
Kárpáthi István Keve, főszervező

A rendezvény fővédnöke: Dr. Tulassay Tivadar
a Semmelweis Egyetem Rektora

A Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központ

2007. szeptemberi kezdéssel indítja az
EGÉSZSÉGÜGYI SZAKMENEDZSER posztgraduális program
15. évfolyamának oktatását.

A képzés 4 szemeszter időtartamú.

Felvételi feltételek:

Főiskolai vagy egyetemi végzettség,
valamint az egészségügyben szerzett szakmai tapasztalat.

Tandíj:

A 2007/2008-as tanévre a tandíj szemeszterenként 283.000 Ft.

A 2007. április 30-ig beérkezett jelentkezések esetén
a tandíj az első szemeszterben kedvezményes, 257.000 Ft.

A Semmelweis Egyetem dolgozói pályázhatnak
50%-os tandíjkedvezmény elnyerésére.

Részletes tájékoztatás kérhető Fias Ritától

Tel.: 488-7605 E-mail: fias@emk.sote.hu

További információ és jelentkezési lap:

www.emk.sote.hu

Jelentkezés határideje: 2007. május 31.